

Verantwoordingsdocument Afstudeerproject GPW-ETH

Trainingshandleiding voor Internationaal Studentenwerk

Dorien Jonker
G4H, 060435
Opdrachtgever: IFES Nederland

Verantwoordingsdocument Afstudeerproject GPW-ETH
Trainingshandleiding voor Internationaal Studentenwerk

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	2
Hoofdstuk 2: Woorden en begrippen	3
Hoofdstuk 3: Belang van het project voor het werkveld Missionair Werk	5
3.1 Rol van een Missionair Werker	5
3.2 Belang internationaal studentenwerk	5
3.3 Belang training	8
3.4 Rol van de Missionair Werker binnen ISW	8
Hoofdstuk 4: Theologische onderbouwing	10
4.1 Gastvrijheid	10
4.2 Evangelisatie en interculturele communicatie	12
Hoofdstuk 5: Verantwoording werkwijze en stappenplan	14
5.1 Stap 1: onderzoek naar het bestaande werk	14
5.2 Stap 2: Ideeën voor handleiding	18
5.3 Stap 3 en 4: Uitzoeken materiaal en schrijven van de sessies	23
5.4 Stap 5 en 6: Bespreking eerste versie en kiezen werkvorm	26
5.5 Stap 7: Uittesten in de praktijk	27
5.6 Stap 8: Handleiding vormgeven en verantwoordingsdocument schrijven	27
Bijlage 1: Projectplan	28
Bijlage 2: Enquête voor de werkgroepen	31
Bijlage 3: De ontvangen enquêtes van de werkgroepen	33
Bijlage 4: Voorbeeld van een feedbackformulier	43
Literatuurlijst	44

Hoofdstuk 1: Inleiding

Het internationale studentenwerk heeft al langere tijd mijn hart. Toen ik zelf student was aan de universiteit in Groningen was ik betrokken bij dit werk (2002-2003). Na mijn studie heb ik twee jaar in Engeland gewoond waar ik dit werk fulltime deed (2004-2006). Het is ook mijn verlangen hier in de toekomst weer mee aan de slag te gaan.

Voor het afstudeerproject voor mijn studie Godsdienst Pastoraal Werk ben ik daarom met de organisatie IFES in gesprek gegaan. IFES staat voor *International Fellowship of Evangelical Students*. Het is een wereldwijde organisatie van en voor christelijke studentenverenigingen met als doel om het evangelie van Christus bekend te maken op de universiteiten. In Nederland zijn er ongeveer 40 studentenverenigingen aangesloten bij IFES. IFES heeft als peilers voor haar werk 'mission and maturity'. Ze willen studenten helpen in het groeien naar een volwassen geloof en dit uitdragen naar de mensen om hen heen.

Een deel van het werk van IFES richt zich op de doelgroep internationale studenten in Nederland. Hiervoor zijn in enkele studentensteden werkgroepen opgericht die proberen gastvrijheid te bieden aan de internationale student en hen te vertellen over het evangelie. Dit werk is nog niet heel uitgebreid opgezet. IFES wil dit beter gaan neerzetten. Eén aspect van het werk waar ze graag meer aandacht aan willen besteden is training voor personen en werkgroepen die betrokken zijn bij het internationaal studentenwerk (ISW). Na een aantal gesprekken met IFES werd dan ook duidelijk dat dit het gebied zou zijn waar ik mijn afstudeerproject kon doen: het ontwikkelen van training voor groepen die betrokken zijn bij ISW.

In dit verantwoordingsdocument wil ik de volgende zaken aan de orde laten komen. Allereerst wil ik een en ander zeggen over het belang van dit werk, ook met oog op mijn studie en het daarbij behorende werkveld. Wat kan een godsdienst pastoraal werker/ missionair werker betekenen in dit werkveld? Waarom verdient het aandacht? En hoe komen competenties die opgedaan zijn in de studie naar voren bij dit werk?

Vervolgens wil ik een theologische onderbouwing geven van het internationale studentenwerk en daarbij ook mijn visie op het werk. Na de theologische onderbouwing zal ik een verantwoording geven over de werkwijze van het project en het daarbij behorende stappenplan. Het eindresultaat van dit project is een trainingshandleiding dat door IFES gebruikt zal worden bij de verschillende trainingsmomenten die IFES in het jaar heeft voor zowel studenten als (vrijwillige) stafwerkers. Daarnaast hoort dit verantwoordingsdocument evenals de popularisatie bij het voltooien van het project.

Hoofdstuk 2: Woorden en begrippen

In dit verantwoordingsdocument komen de volgende woorden en begrippen naar voren:

Do it! – Dit is de trainingsdag van IFES voor werkgroepen in februari 2011.

Friends International – Organisatie voor internationaal studentenwerk in Engeland.

HOST Groningen – Werkgroep voor internationaal studentenwerk in Groningen

ICF Wageningen – “International Christian Fellowship”. Stichting voor internationaal studentenwerk in Wageningen, tevens functionerend als internationale kerk.

IFES – “International Fellowship of Evangelical Students”. Een wereldwijde studentenorganisatie in meer dan 140 landen met als doel om christelijk studentenwerk op te zetten in elk land, zodat studenten bereikt worden met het evangelie en opgebouwd worden als discipelen van Jezus. De tak in Nederland, IFES Nederland, heeft 44 studentenverenigingen die lid zijn. Deze verenigingen zijn onder te verdelen in vier ‘bloedgroepen’, namelijk Ichthus, Alpha, CSFR en de VGS verenigingen. Daarnaast zijn er een aantal individuele verenigingen lid.

Internationaal studentenwerk – Het geheel van activiteiten rondom het helpen, bevrienden en bereiken van internationale studenten met het evangelie.

Internationale studenten – Alle HBO en WO studenten die in Nederland studeren, afkomstig uit een ander land dan Nederland.

ISMA – “International Students Meetingpoint Amsterdam”. Werkgroep voor internationaal studentenwerk in Amsterdam.

ISM – International Student Ministry

ISW - Internationaal Studentenwerk

OIA Bijbelstudie methode – Een methode voor het maken en houden van een Bijbelstudie gebaseerd op Observatie, Interpretatie en Applicatie vragen.

Senior staf – De structuur van IFES is opgebouwd in verschillende lagen, waarvan het senior stafteam de bovenste laag vormt voor het studentenwerk. De senior staf begeleidt en coacht vervolgens de andere (betaalde) stafleden.

Stafwerker – Vaak zijn stafwerkers geplaatst in één stad (of over een cluster van steden) en begeleiden zij zowel Nederlandse studentenverenigingen als werkgroepen voor internationaal studentenwerk.

Start it! – Dit is de trainingsdag van IFES voor werkgroepen in augustus 2010.

TOKO – De TOerustings KOnferentie van IFES. Deze vindt jaarlijks plaats en is sinds twee jaar tweetalig, Engels en Nederlands. Bedoeld voor alle studenten die lid zijn van IFES of anders geïnteresseerd zijn. Deze conferentie duurt 5 dagen.

TOKO track – Op de TOKO kunnen studenten kiezen voor een specifiek onderwerp waarin ze zich willen verdiepen tijdens de conferentie. Dit wordt een track genoemd. Een track bestaat uit drie keer een sessie van anderhalf uur, waarin verschillende aspecten van het gekozen onderwerp benaderd worden.

Vrijwillig stafwerker – Er zijn ook stafwerkers die vrijwillig bij IFES werken voor een dag per week. Zij zijn gesteld over werk in één plaats of hebben een specifieke taak, bijvoorbeeld internationaal studentenwerk of een project.

Werkgroepen – Benaming voor de groep studenten die in een stad zorg draagt voor het internationale studentenwerk.

Hoofdstuk 3: Belang van het project voor het werkveld Missionair Werk

3.1 Rol van een missionair werker

Binnen de opleiding Godsdienst Pastoraal Werk heb ik gekozen voor de minor Missionair Werk. Een missionair werker zoekt naar mogelijkheden om mensen met het evangelie te bereiken. Vaak richt een missionair werker zich op een specifieke doelgroep. Om deze doelgroep te bereiken, moet de missionair werker eerst meer leren over deze doelgroep om vervolgens contacten te kunnen leggen. Door deze contacten kunnen bruggen gebouwd worden voor het evangelie. De missionair werker is een boodschapper van het Goede Nieuws. Een boodschapper wordt echter niet zomaar aanvaard. De boodschapper moet zich kunnen aanpassen aan de doelgroep en de boodschap zo kunnen brengen dat het aanvaardbaar is voor de doelgroep. Zo zal een missionair jeugdwerker in Rotterdam een hele andere werkwijze hebben als een zendeling in een dorp in Tanzania.

Om deze reden hebben wij in de opleiding (met name de vakken voor Missionair Werk) gesproken over cultuurverschillen en interculturele communicatie. Weten waar de ander vandaan komt, helpt de missionair werker in het werk. Het is net zoals Paulus, zelf een uitmuntend missionair werker, aangeeft: *“Voor de Joden ben ik als een Jood geworden om hen te winnen. Ikzelf sta niet onder de Joodse wet, maar toch heb ik me eraan onderworpen om hen die er wel onder staan te winnen. En voor hen die niet onder de Joodse wet staan, ben ik als iemand geworden die de wet niet heeft, om hen te winnen. Dit betekent niet dat ik de wet van God heb losgelaten, maar dat ik mij heb onderworpen aan de wet van Christus. Voor de zwakken ben ik zwak geworden om hen te winnen. Ik ben voor iedereen wel iets geworden, om in elke situatie althans enkelen te redden.”* (1 Kor 9:20-22)

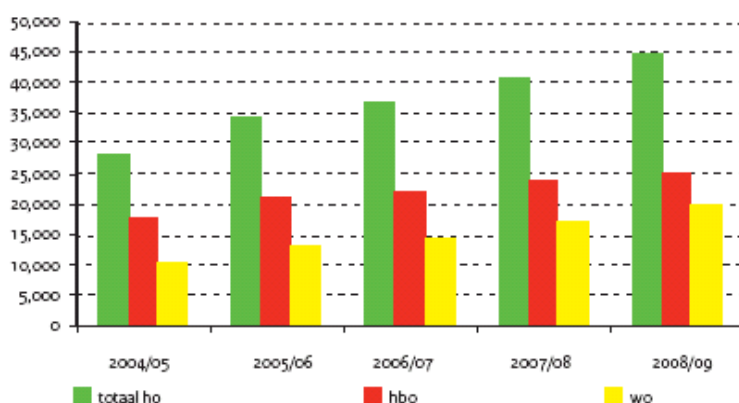
3.2 Belang internationaal studentenwerk

Een hele specifieke doelgroep is de internationale studenten die in Nederland zijn. Studenten die zowel op HBO als universitair niveau vanuit verschillende landen in de wereld naar Nederland komen om hier onderwijs te ontvangen. In de afgelopen jaren is deze groep enorm gegroeid, wat blijkt uit het rapport van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Dit rapport wordt jaarlijks opnieuw samengesteld door de Nuffic, in samenwerking met het Europees Platform (EP) en het Centrum voor Innovatie van Opleidingen (CINOP). Uit dit rapport blijkt dat er in 2008/2009 ongeveer 55.500 internationale studenten in Nederland waren.¹ De aantallen internationale studenten in Nederland in de afgelopen jaren zijn weergegeven in de brochure ‘Kerncijfers 2005-2009’ van het ministerie van OCW. Hieronder volgt een grafiek en een tabel uit deze brochure²:

¹ Die geregistreerd staan bij een staatsinstelling of voor wie een studentenvisum is afgegeven.

² <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/publicaties-pb51/kerncijfers-2005-2009.html>

Figuur 3.8 | Ontwikkeling aantal buitenlandse studenten in hbo, wo en totaal ho sinds 2004

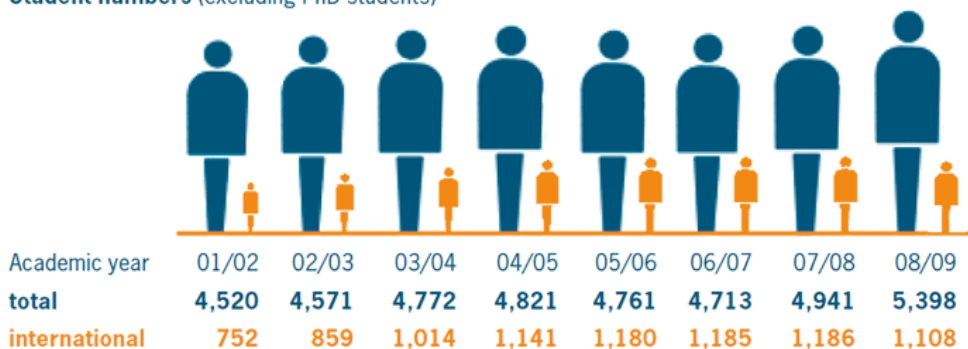

Tabel 3.13 | Buitenlandse studenten in het bekostigd ho, in aantallen en als percentage van de totale studentenpopulaties

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
aantal buitenlandse studenten, totaal	28.194	34.090	36.693	40.779	44.781
aantal buitenlandse studenten in hbo	17.741	21.047	22.123	23.790	25.047
aantal buitenlandse studenten in wo	10.453	13.043	14.570	16.989	19.734
als % van totale inschrijving in Nederland	5,2	6,1	6,4	7,0	7,4
als % van hbo inschrijving in Nederland	5,1	5,9	6,0	6,4	6,5
als % van wo inschrijving in Nederland	5,3	6,4	7,0	8,0	9,0

Uit deze gegevens blijkt dat het aantal internationale studenten in Nederland groot is en groeiende is. Op sommige universiteiten is het percentage internationale studenten zelfs nog groter. Zo stelt bijvoorbeeld de universiteit in Wageningen dat 20% van haar studenten internationaal is³:

Student numbers (excluding PhD students)

Waarom is deze doelgroep nu zo strategisch om te bereiken met het evangelie? Hier zijn meerdere redenen voor. Ten eerste staan deze studenten vaak open voor contacten met Nederlanders en willen ze graag meer leren over de Nederlandse (Westerse) cultuur. Als een internationale student in Nederland aankomt, dan is vrijwel alles nieuw voor hen. Helemaal als ze uit een hele andere

³ <http://www.wageningenuniversity.nl/NL/over/feitencijfers/>

cultuur komen, zoals Afrika of Azië. Studenten kunnen dan een cultuurshock krijgen. Symptomen hiervan zijn onder andere:

- Heimwee krijgen naar thuis, familie, vrienden en eigen cultuur
- Twijfelen aan jezelf en je eigen waarden
- Gevoelens hebben van eenzaamheid, frustratie, boosheid of spanning
- Mogelijk lichamelijke klachten zoals vermoeidheid of depressie
- De neiging hebben jezelf helemaal terug te trekken
- Niet meer weten hoe je moet functioneren in werk en relaties
- Moeite hebben om te concentreren
- Een kritische houding ontwikkelen ten opzichte van de nieuwe cultuur en de verschillen tussen beide culturen opblazen, wat tot meer frustratie leidt

Vaak zijn studenten zich niet bewust dat ze symptomen van cultuurshock hebben, wat leidt tot grote twijfel en angst. Om dit tegen te gaan, is het voor deze studenten belangrijk dat ze contacten krijgen met anderen, het liefst Nederlanders, zodat die hen verder kunnen helpen in het begrijpen van de cultuur. Dit gaat het gevoel van eenzaamheid tegen en helpt hen in een reële nood.

Helaas is het echter vaak zo dat Nederlanders niet erg gastvrij zijn tegenover deze doelgroep. Daarom komen ze niet vaak in contact met hen. Hier ligt een grote mogelijkheid voor christenen, als zij wel gastvrij zijn en toenadering zoeken tot de internationale student. Deze contacten zullen erg gewaardeerd worden. De internationale student krijgt dan de kans om meer te leren over de Nederlandse cultuur en kan sneller wennen aan de nieuwe cultuur. Vervolgens zullen ze meer open staan om vriendschappen te sluiten. Dit geeft een goede basis om ook het evangelie te vertellen. Daarbij is het interessant om te zien dat vooral veel Aziatische studenten meer willen leren over de Westerse wereld en daar het christendom bij rekenen. Ze willen dus graag de Bijbel lezen om meer te weten te komen over het 'Westerse geloof'.

Een tweede reden waarom dit werk zo strategisch is, ligt in de aard van de doelgroep zelf. Internationale studenten komen van over de hele wereld naar Nederland. Je hebt dus letterlijk de wereld op de drempel. En deze studenten komen vaak op hoge posities terecht in de maatschappij, wanneer ze terug gaan naar hun eigen land. Als een internationale student in Nederland tot geloof komt, neemt hij/zij dit geloof weer mee terug naar het eigen land en zal het daar als christen werken en leven. Wat als deze student een toekomstig wereldleider wordt? Of een belangrijke positie krijgt in de regering, het zakenleven of het onderwijs? Dit is niet ondenkbaar. In het verleden hebben veel belangrijke personen een periode in het (voor hen) buitenland gestudeerd, zoals Kofi Annan, president Thabo Mbeki van Zuid Afrika, koning Abdullah van Jordanië en president Gloria Macapagal-Arroyo van de Filipijnen.

Daarnaast kun je ook denken aan het feit dat er in bepaalde landen in de wereld geen godsdienstvrijheid is. Het is daarom nauwelijks mogelijk voor een zendeling om daar heen te gaan en het evangelie te verkondigen. Maar iemand uit een dergelijk land kan wel hier in Nederland het evangelie horen en aannemen, om het vervolgens weer mee terug te nemen naar het eigen land. Daar kan hij/zij een getuige zijn voor Christus, vaak meer nog dan een zendeling uit een vreemd land.

3.3 Belang training

Doordat de internationale studenten uit verschillende werelddelen komen, met ieder een eigen culturele en religieuze achtergrond is deze doelgroep erg divers. Dit maakt het werk veelzijdig, maar ook moeilijker. Het is van belang dat iemand in dit werk kennis heeft van culturen en religies. Dit is nodig om vriendschappen te sluiten, de ander lief te hebben en het evangelie uit te leggen aan de ander.

Om culturele grenzen over te gaan, is gevoeligheid voor de gebruiken en manieren van de ander noodzakelijk. Daarnaast moet een boodschapper het evangelie zo kunnen brengen dat de ander het begrijpt en het relevant is voor hem/haar. De boodschap moet gecontextualiseerd worden. Ook hier is gevoeligheid en kennis van cultuur en religies nodig.

Gelukkig zijn er veel boeken geschreven over deze onderwerpen, zijn er opgeleide missionaire werkers en zijn er organisaties die hier in gespecialiseerd zijn. Neem bijvoorbeeld zendingsorganisaties die zich specialiseren in een bepaald werelddeel of doelgroep, zoals OMF voor Azië en Frontiers voor de moslimwereld. Ook voor het internationale studentenwerk zijn er organisaties die zich hier specifiek op richten. In Engeland is dit Friends International en wereldwijd is ook IFES hier mee bezig. IFES kan de studenten (en mogelijk kerken) die betrokken willen zijn bij internationaal studentenwerk training geven, die hen in staat stelt om het werk goed te doen. Voor de studentengroepen is het nuttig als IFES dit aanbiedt. Deze training kan lokaal, regionaal of zelfs landelijk gebeuren. Het is dan belangrijk om goed trainingsmateriaal in handen te hebben. Materiaal dat verschillende onderwerpen behandelt waar studenten in dit werkveld mee te maken krijgen. Materiaal dat hen helpt na te denken over de problemen die zich kunnen voordoen bij het werk. En dat hen handvatten geeft om bruggen te bouwen naar de ander.

3.4 Rol van de Missionair Werker binnen ISW

Een missionair werker kan veel in dit werk doen. Hij/zij zal eerst een demografisch onderzoek moeten doen om te bepalen hoeveel internationale studenten er zijn, waar ze vandaan komen en wat hun behoeften zijn. Vervolgens moet gekeken worden naar de groepen en activiteiten die al aanwezig zijn voor deze doelgroep. Vervolgens kijkt hij/zij waar aangesloten kan worden bij bestaand werk of waar mogelijk iets nieuws gebracht moet worden. Vragen als 'Wie kan meedoen?', 'Wie kan het werk ondersteunen?' en 'Waar kunnen we activiteiten doen?' moeten beantwoord worden.

Eén enkele werker kan niet zo veel doen. Daarom zal een missionair werker die zich wil richten op internationale studenten anderen erbij betrekken. Helemaal omdat de meeste internationale studenten uit groepsculturen komen, is het beter als ze ook ontvangen kunnen worden in en door een groep. Als er een groep mensen ontstaat met visie, dan kan er meer bereikt worden. Er kunnen meer vriendschappen gesloten worden met studenten en meer activiteiten bedacht en bemand. Tevens leg je als groep meer gewicht in de schaal als het gaat om het benaderen van officiële instanties zoals universiteiten en hoge scholen. Het is helemaal mooi als er naast Nederlandse studenten ook kerken bereikt worden die deze visie gaan delen. Dit geeft meer continuïteit aan het werk, doordat kerkleden vaker dan studenten in dezelfde stad blijven wonen. Daarnaast kan het goed zijn voor de financiële ondersteuning van het werk.

De rol van de missionair werker in dit werkveld heeft dan ook verschillende kanten. Hij/zij doet onderzoek, geeft visie door aan mensen, organiseert contacten en groepen en traint de betrokken mensen. Daarnaast is hij/zij een voorbeeld in zijn/haar eigen contacten met de studenten en kan hij/zij advies geven in moeilijke situaties of juist nieuwe ideeën aanreiken om creatief de ander te bereiken. Dit zijn allemaal vaardigheden die in de opleiding van de ETH aan de orde zijn gekomen: kennis van de theologie, culturen en religies, het opzetten van onderzoek, relationele en communicatieve vaardigheden, groepsdynamica, leiding geven en het communiceren van het evangelie.

Hoofdstuk 4: Theologische onderbouwing

4.1 Gastvrijheid

De term 'internationale student' komt uiteraard niet in de Bijbel voor. Maar dat wil niet zeggen dat de Bijbel ons geen dingen leert, die we kunnen toepassen op dit werk. De basis van het internationale studentenwerk is gastvrijheid bieden, je naaste liefhebben en het evangelie vertellen. Drie dingen die we wel uitvoerig in de Bijbel tegenkomen. Daarnaast is het mooi om te zien dat de term 'internationale student' wellicht niet in de Bijbel voorkomt, maar dat de term 'vreemdeling' wel een rol speelt. Hier wil ik wat dieper op in gaan.

Als God zijn wet aan Israël geeft, dan zitten daar ook geboden bij die te maken hebben met de zorg voor de vreemdeling in het land. In Deut. 24: 17-19⁴ lezen we: *“U moet de rechten van vreemdelingen en wezen eerbiedigen; van weduwen mag u het overkleed niet in pand nemen. Bedenk dat u zelf slaaf bent geweest in Egypte totdat de Heer, uw God, u heeft bevrijd. Daarom gebied ik u zo te handelen. Wanneer u bij de graanoogst op de akker een schoof vergeet, mag u niet teruggaan om die op te halen. Laat hem achter voor de vreemdelingen, weduwen en wezen. De Heer, uw God, zal u erom zegenen in alles wat u onderneemt.”* De verzen 20-22 herhalen dergelijke geboden. De vreemdeling wordt hier genoemd samen met twee andere groepen van hulpbehoevendenden, namelijk de weduwen en de wezen. Blijkbaar was het in Israël zo dat de vreemdelingen niet altijd voor zich zelf konden zorgen, maar afhankelijk waren van de gulheid van de Israëlieten. God geeft hier de regel dat het volk een deel van de eigen opbrengst over moet laten voor de vreemdelingen, weduwen en wezen. De reden die God hiervoor geeft, is dat het volk zelf vreemdeling is geweest in Egypte. Het heeft toen zelf ervaren hoe belangrijk het is dat het gastland de vreemdeling goed gezind is en hen geeft wat ze nodig hebben. In Egypte ging het lange tijd goed, totdat het gastland opeens niet meer gastvrij en hulpbiedend wilde zijn. Het heeft toen lange tijd moeten lijden onder het juk van de Egyptische farao's.

In Deut. 10: 18-19 lezen we vervolgens: *“Hij (God) verschaft weduwen en wezen recht, neemt vreemdelingen in bescherming en voorziet hen van voedsel en kleding. Ook u moet vreemdelingen met liefde behandelen, want u bent zelf vreemdelingen geweest in Egypte”*. In de Engelse NIV vertaling staat hier: *“He defends the cause of the fatherless and the widow, and loves the alien, giving him food and clothing. And you are to love those who are aliens, for you yourselves were aliens in Egypt.”* Hier wordt benadrukt dat God houdt van de vreemdeling en dat ook het volk hen met liefde moet behandelen. God heeft Israël gekozen als zijn volk, maar Hij houdt van de hele wereld. Vanaf het begin in het zijn bedoeling geweest om de hele wereld te zegenen en bij Hem terug te brengen. Dit zien we onder andere in de belofte die God aan Abraham geeft in Gen 12: 2-3: *“Ik zal je tot een groot volk maken, ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn. Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou bespot, zal ik vervloeken. Door jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.”*⁵ Het gebod om voor de vreemdeling te zorgen en hem lief te hebben,

⁴ De genoemde Bijbelpassages zijn allemaal genomen uit de Nieuwe Bijbelvertaling, tenzij anders vermeldt.

⁵ In de NBV wordt als eerste keuze een andere vertaling gegeven voor de laatste zin, namelijk 'Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden als jij.' Hierbij wordt vermeldt dat de andere vertaling ook mogelijk is. Na vergelijk met andere vertalingen in verschillende talen, kom ik persoonlijk tot de conclusie dat deze, volgens de NBV alternatieve vertaling, de juiste is.

gaat terug op de liefde van God voor de hele wereld en de mensen in die wereld. God wil dat zijn volk aan de andere volken laat zien wie Hij is, door hen lief te hebben.

Naastenliefde uitte zich in de tijd van het Oude Testament o.a. in zorg voor de hulpbehoevenden en in gastvrijheid. Gastvrijheid was en is van grote waarde in het Midden Oosten. Het hoort bij de cultuur. In de tijd van Abraham was het ook geen overbodige luxe, omdat reizigers vaak aangewezen waren op de gastvrijheid van de bewoners van het gebied waar ze doorheen trokken. Het landschap was woestijnachtig en het kon erg heet worden op de dag. Als een reiziger geen onderdak en gastvrijheid trof, kon het slecht aflopen met hem. Daarnaast waren de bewoners afhankelijk van deze reizigers om nieuws te horen van andere gebieden en daardoor op de hoogte te blijven van de stand van zaken.

Een mooi voorbeeld van deze gastvrijheid zien we in Gen 18: 2-7 waar Abraham drie mannen ziet aankomen en hij meteen op hen afsnelt om hen gastvrij te ontvangen. Dit hield in dat Abraham de mannen vroeg om te komen zitten in de schaduw van de bomen bij zijn tent, weg van de brandende zon. Het hield ook in dat Abraham een rijke maaltijd liet bereiden voor de mannen. Na de maaltijd was er dan tijd voor gesprekken, voordat de reizigers weer op pad gingen.

Het was ook gebruikelijk dat reizigers een plek voor de nacht kregen. Dit zien we bijvoorbeeld in Rechters 19:15, waar het specifiek genoemd wordt dat de reizigers *niet* werden uitgenodigd om te komen overnachten. Dit duidt er op dat het wel gebruikelijk was. Lot deed dit, toen hij twee mannen aan zag komen, vanuit de poort van Sodom. Hij nodigde hen meteen uit om bij hem te overnachten. Dit hield ook in dat de gastheer voor bescherming zorgde voor zijn gasten, omdat hij verantwoordelijkheid droeg voor de mensen die in zijn huis verbleven. Dit noemde Lot ook toen de mannen van Sodom de gasten van Lot wilden aanvallen: *“Laat die mannen met rust, ik heb hun niet voor niets een veilig onderkomen geboden”* (Gen 19: 8).

Ook in het Nieuwe Testament zien we deze gastvrijheid terugkomen, bijvoorbeeld wanneer de Emmaüsgangers Jezus uitnodigen om te blijven voor de maaltijd en de nacht (Luc 24:29). En Petrus spoort de gemeente in zijn brief aan om vooral gastvrij te blijven: *“Weest gastvrij voor elkaar, zonder te klagen.”* (1 Petrus 4:9). Tijdens zijn reizen rekende ook Paulus op de gastvrijheid van de mensen in de plaatsen waar hij kwam. Hij verbleef daar altijd bij mensen in huis, zoals bij Lydia, die er zelfs sterk op aandrong dat Paulus en zijn metgezellen bij haar hun intrek zouden nemen (Hand 16:15).

Aangaande de gastvrijheid, wil ik als laatste nog het gedeelte uit Mattheüs 25 aanhalen, waar Jezus vertelt over de schapen en de bokken. De schapen mogen deel nemen aan het koninkrijk van God. Want, zo zegt Jezus, *“Ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling en jullie namen mij op, ik was naakt en jullie kleedden mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.”* (Matt 25: 35-36) De rechtvaardigen vragen Jezus: *“Wanneer hebben wij dat dan gedaan?”* en Jezus antwoordt: *“Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.”* (Matt 25: 40). God zal ons beoordelen op hoe wij met onze naaste omgaan en alles wat wij voor de hulpbehoevenden doen, zal ons aangerekend worden als deden wij het voor God.

In onze cultuur heeft gastvrijheid een andere lading. Toch zouden wij, als christenen, veel kunnen leren van de manier hoe de Bijbel spreekt over gastvrijheid en zoals we dat kunnen zien in bepaalde culturen en landen. Het is te gemakkelijk om onze manier van gastvrijheid bieden terug te voeren op onze cultuur en het daarbij te laten. Ik denk dat ook Nederlanders, die christen zijn, als volk van God de plicht hebben om gastvrijheid te bieden aan de vreemdeling in ons land. En hier valt ook de internationale student onder. Ook zij zijn op een bepaalde manier hulpbehoevend.

4.2 Evangelisatie en interculturele communicatie

Een heel ander aspect dat komt kijken bij het internationale studentenwerk is het feit dat je over culturele grenzen heen communiceert om het evangelie te verkondigen. Dit evangelie is ook bedoeld voor hen, want er staat geschreven: *“Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.”* (Joh 3:16). Paulus zegt verder in Romeinen 10:14: *“En hoe kunnen ze in hem geloven als ze niet over hem hebben gehoord?”*.⁶ Jezus maakt dit praktisch door tegen zijn discipelen te zeggen: *“Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb.”* (Matt 28:19-20). De apostelen zijn op pad gegaan om de volken het goede nieuws te vertellen en hen tot discipelen van Jezus te maken. Hierbij kregen zij ook te maken met culturele verschillen.

Een voorbeeld hiervan zien we bij Paulus toen hij in Athene aankwam (Hand 17: 16-34). Hij liep daar door de stad om te zien hoe het leven er uit zag in Athene. Vervolgens gebruikte hij wat hij zag van de cultuur om het evangelie te vertellen aan de mannen op de Areopagus: *“Atheners, ik heb gezien hoe buitengewoon godsdienstig u in ieder opzicht bent. Want toen ik in uw stad rondliep en alles wat u vereert nauwlettend in ogenschouw nam, ontdekte ik ook een altaar met het opschrift: “aan de onbekende god”. Wat u vereert zonder het te kennen, dat kom ik u verkondigen.”* (Hand 17: 22-23). Paulus gebruikte dus ingangen vanuit de cultuur waarin hij zich bevond.

Dit laat ons zien dat ook wij moeten proberen om de cultuur en leefwereld van de internationale studenten te ontdekken en te gebruiken voor het evangelie. Dat maakt het makkelijker voor de ander om het evangelie aan te nemen, want zij kunnen het in hun eigen kader en perspectief plaatsen. Dit noemen we contextualiseren van de boodschap. God is hier altijd al mee bezig. Alleen het feit al dat God zijn boodschap in de wereld stuurde en wij dat nu in letters op papier hebben staan, is al een contextualisatie van God. En dat het Woord mens in geworden (Joh 1: 14) is een ander voorbeeld van hoe God culturele grenzen overschrijdt om zijn wil en liefde bekend te maken. Jezus kwam als mens naar de aarde, zodat wij hem konden aanvaarden en van hem konden leren. In Phil 2: 6-7 staat: *“Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens.”* En doordat hij mens werd, heeft hij ons kunnen bereiken met de wil en de liefde van de Vader.

Paulus gaat hierop verder als hij aan de Korintiërs schrijft: *“Vrij als ik ben ten opzichte van iedereen, ben ik de slaaf van iedereen geworden om zoveel*

⁶ De ‘ze’ in dit vers is hier het volk Israël. Maar dit kan breder getrokken worden naar alle volken en elke individu, omdat het genoemde principe blijft staan.

mogelijk mensen te winnen. Voor de Joden ben ik als een Jood geworden om hen te winnen. Ikzelf sta niet onder de Joodse wet, maar toch heb ik me eraan onderworpen om hen die er wel onder staan te winnen. En voor hen die niet onder de Joodse wet staan, ben ik als iemand geworden die de wet niet heeft, om hen te winnen... Voor de zwakken ben ik zwak geworden om hen te winnen. Ik ben voor iedereen wel iets geworden, om in elke situatie althans enkelen te redden." Het lukte Paulus om culturele en maatschappelijke grenzen over te gaan, door zich aan te passen aan nieuwe situaties. Hij kon zijn eigen cultuur en stand opzij zetten om, uit liefde en gehoorzaamheid, een brug te bouwen naar de ander en zo de ander te redden.

Zo mogen wij ook staan in het internationale studentenwerk. Wij mogen ons bewust zijn van onze eigen cultuur, maar ook beseffen dat we soms onze cultuur even aan de kant moeten zetten om ons in te leven in de ander. Dit doen we uit liefde voor de ander om er voor te zorgen dat er geen onnodige barrières zijn om het evangelie aan te nemen. Paulus noemt dit in zijn brief aan de Romeinen: *"Laten we elkaar daarom niet langer veroordelen, maar neem u voor, uw broeder en zuster geen aanstoot te geven en hun niet te ergeren."* (Rom 14:13). Of zoals het mooi in de Engelse NIV vertaling staat: *"Instead, make up your mind not to put any stumbling block or obstacle in your brother's way."* De enige barrière die een internationale student zou moeten hebben om christen te worden is de aanvaarding van het kruis zelf. Wij moeten daar geen struikelblokken aan toevoegen.

Bij evangelisatie mag het duidelijk zijn dat we altijd een persoon voor ogen hebben. We evangeliseren vanuit gehoorzaamheid aan de opdracht van God, maar dit getuigen gaat wel over de God van liefde (1 Joh 4:16) en daarom zullen wij altijd uit liefde de ander moeten benaderen. Hierin zien we de ander als geliefd schepsel van God en niet als een taak die wij moeten vervullen. Daarom moet onze gastvrijheid en vriendschap met de internationale student altijd onvoorwaardelijk zijn!

Naar mate de vriendschap tussen ons en de internationale studenten groeit, zullen zij ons ook dierbaarder worden. De apostel Paulus heeft dit ook zelf zo ervaren. Hij schrijft in zijn eerste brief aan de Tessalonicenzen: *"Hoewel we ons als apostel van Christus hadden kunnen laten gelden, zijn we u tegemoet getreden met de tederheid van een voedster die haar kinderen koestert. In die gezindheid, vol liefde voor u, waren we niet alleen bereid u te laten delen in Gods evangelie, maar ook in ons eigen leven. Zo dierbaar was u ons geworden."* (1 Tess 2: 7-8). Het ging hem niet alleen om het verkondigen van het evangelie, maar hij deelde ook zijn leven (en zijn hart) met de mensen waar hij voor gekomen was. Datzelfde geldt voor hen die betrokken zijn bij internationaal studentenwerk. We vertellen hen niet alleen over Jezus, maar tonen ook onze zorg en liefde voor hen én zijn bereid ons leven te delen met hen, omdat ze ons dierbaar zijn geworden.

Hoofdstuk 5: Verantwoording werkwijze en stappenplan

Aan het begin van het project is in overleg met IFES en de projectcoach van school een projectplan opgesteld.⁷ In dit projectplan is de vraag- en doelstelling als volgt geformuleerd:

Vraagstelling: Hoe kan IFES Nederland in een 1-jarig trainingscurriculum training geven aan Nederlandse en internationale studenten die bij ISW in Nederland betrokken zijn of willen zijn?

Subvragen:

- Welke training is er momenteel aanwezig? (*startpunt*)
- Welke kennis, houding en vaardigheden liggen aan de basis voor goed lopend internationaal studentenwerk? (*wat?*)
- Hoe breng je deze kennis, houding en vaardigheden over? (*hoe?*)
- Welke momenten zijn hier voor geschikt? (*wanneer?*)

Doelstelling: Een 1-jarig trainingscurriculum ontwerpen voor IFES Nederland voor Nederlandse en internationale studenten die bij ISW in Nederland betrokken zijn of willen zijn.

Doelgroepen: Nederlandse christelijke studenten die betrokken (willen) zijn bij ISW, christelijke internationale studenten die betrokken (willen) zijn bij ISW en de Nederlandse IFES staf.

Het resultaat van het project hebben we als volgt geformuleerd:

'Aan het eind van dit project wordt aan IFES een handleiding voor een 1-jarig trainingscurriculum overhandigd voor Internationaal Studentenwerk in Nederland. Deze handleiding zal in het Engels zijn, omdat dit de gangbare taal is binnen ISW. De handleiding kan dan ook door zowel de Nederlandse als internationale studenten gebruikt worden. De handleiding bevat trainingsmateriaal over verschillende relevante onderwerpen, wat zelfstandig in groepen gedaan kan worden of door een trainer gegeven kan worden.'

Om tot dit resultaat te komen, werd er een stappenplan van activiteiten ontwikkeld. Allereerst moest onderzocht worden wat al aanwezig was qua training én waar behoefte aan was bij de werkgroepen en bij IFES zelf. Vanuit de resultaten van dat onderzoek kon bepaald worden welk trainingsmateriaal nog gewenst was en kon dit verzameld en/of ontwikkeld worden. Wederom in overleg met IFES kon vervolgens een vorm gekozen worden waarin het materiaal gepresenteerd zou worden.

Dit stappenplan ziet er als volgt uit:

1. Onderzoeken wat er nu aanwezig is voor training: welke momenten, welke materialen, wie traint?
2. Onderzoeken wat er nog mist aan training/informatie en een keuze maken wat betreft onderwerpen.
3. Materiaal uit Engeland en uit de literatuur bestuderen en kiezen welk materiaal te gebruiken.
4. Waar nodig contextualiseren naar de Nederlandse setting.

⁷ Het projectplan van dit project is als bijlage 1 opgenomen in dit verantwoordingsdocument.

5. Materiaal omgieten tot een werkbare vorm dat gemakkelijk zelfstandig gedaan kan worden of door een derde gegeven kan worden.
6. Geschikte momenten zoeken waarop deze training gegeven kan worden en hoe de training gegeven kan worden.
7. Waar mogelijk uittesten in de praktijk; feedback formulier opstellen en resultaat verwerken.
8. Handleiding vormgeven en verantwoordingsdocument schrijven

5.1 Stap 1: onderzoek naar het bestaande werk

IFES heeft in enkele steden werkgroepen voor internationaal studentenwerk. De meeste van deze groepen bestaan enkel uit studenten en zijn soms erg klein. Soms is het werk nog pril of net weer opgestart, omdat het eerder was doodgebloed. Er zijn twee steden die meer georganiseerd werk hebben: Amsterdam (voornamelijk volgens het model van *Friends International* in Engeland) en ICF Wageningen.

Ik heb een enquête opgesteld om te onderzoeken wat er speelt in de werkgroepen. Hoe ze geregeld zijn, waar ze tegenaan lopen en waar ze meer over zouden willen weten. En verder welke behoefte ze zelf hebben wat training en netwerken betreft.⁸ Niet alle steden hebben geantwoord. Van de twaalf verstuurdde enquêtes heb ik er zeven teruggekregen (waarvan vier uit één stad). Daarnaast heb ik met twee groepen (ICF Wageningen en HOST Groningen) een persoonlijk gesprek gehad. Verder heb ik een vergadering over ISW bijgewoond bij IFES.

a. Punten vanuit de enquêtes

De enquête is gestuurd naar de volgende steden⁹:

1. IFES-Leeuwarden	terug (is gestopt)
2. The Manger – Dronten	bestaat niet meer
3. IFES Twente – Enschede	terug (is gestopt)
4. Friends Rotterdam	terug
5. Cross Maastricht	terug (is gestopt)
6. Connect Tilburg	terug
7. The Bridge Nijmegen	bestaat niet meer
8. IFES-Delft	geen reactie
9. CU Utrecht	terug (4x)
10. Cross culture – Arnhem	geen reactie
11. Contrast Leiden	geen reactie
12. ISMA – Amsterdam	terug

Hieruit blijkt dat een aantal werkgroepen al weer gestopt zijn met het werk. Vaak gebeurde dat omdat óf de internationale studenten weer naar huis zijn gegaan en het werk geen doorstart kon krijgen óf de (Nederlandse) studenten in de werkgroep iets anders gingen doen en geen vervanging mogelijk was.

Vanuit de enquêtes die terugkwamen, kunnen de volgende punten afgeleid worden:

⁸ De enquête is als bijlage 2 opgenomen in dit verantwoordingsdocument.

⁹ De ingevulde enquêtes zijn als bijlage 3 opgenomen in dit verantwoordingsdocument.

- het valt op dat de visie van groepen is om internationale studenten te 'bereiken', maar dat ze dat nog niet (kunnen) laten zien in hun activiteiten. Er zijn wel Bijbelstudies, maar weinig activiteiten om niet-christelijke studenten iets te bieden. De groepen zijn erg activiteitsgericht en nog weinig relatiegericht.
- Er is behoefte aan contact tussen de werkgroepen (regionaal) om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Het werkt bemoedigend om je niet alleen te voelen in wat je doet.
- Er wordt nog weinig met kerken en universiteiten samengewerkt.
- Amsterdam en Wageningen zijn de grootste groepen. Wageningen heeft het accent op Bijbelstudiegroepen en Amsterdam op social events.
- Veel worstelen met te weinig mensen en continuïteit. Daarom komt het werk niet van de grond of stopt het na een bepaalde periode. Er moet visie komen in een grotere kring en het werk moet vanuit een levenshouding gedaan worden. Het betrekken van niet-studenten vanuit de plaatselijke kerken kan continuïteit vergroten.

Werkgroepen lopen aan tegen:

- Niet genoeg tijd
- Niet genoeg werkers
- Geen continuïteit (heeft te maken met de structuur en medewerkers)
- Verlies van studenten door het jaar heen

Werkgroepen zouden meer input willen hebben over:

- Het opstarten van werk
- Het leiden van een Bijbelstudie
- Materiaal voor Bijbelstudies
- Structuren van samenwerking met verenigingen en kerken
- Getuigen onder internationale studenten
- Het betrekken van de verenigingen bij het werk
- Ideeën voor culturele avonden
- Bijbelstudies voor mensen met verschillende niveaus in geloofskennis
- Het omgaan met interculturele moeilijkheden
- Fondswerving

b. Verslag gesprekken werkgroepen

- Geert de Jong van HOST Groningen/ Hans en JoAnn van Seventer

Ik heb een gesprek gehad met de toenmalige voorzitter van HOST Groningen en met Hans en JoAnn van Seventer, die ook betrokken zijn bij het opzetten van internationaal studentenwerk in die stad. Volgens Geert zou IFES meer kunnen doen met haar naam in verband met internationaal studentenwerk. Er komen regelmatig internationale christelijke studenten die vragen: 'Where is IFES?'. De werkgroepen hebben allemaal een eigen naam, waar IFES vaak niet in naar voren komt. Misschien zou het goed zijn als alle werkgroepen de naam van IFES droegen, omdat deze naam zo bekend is bij christelijke studenten uit het buitenland.¹⁰

¹⁰ Maar niet alle groepen betrokken bij ISM zijn betrokken bij IFES. Maak je dan niet te snel een te groot onderscheid? Kunnen deze groepen samen in één netwerk komen?

HOST Groningen wil een fellowship zijn en richt zich dan ook voornamelijk op christelijke internationale studenten. Momenteel is er een ander initiatief gaande (Hans en JoAnn en team) dat zich (ook) wil richten op de niet-christelijke internationale studenten, door sociale activiteiten aan te bieden. Er wordt nu een proef gedraaid van drie avonden 'international café', een keer per maand. HOST werkt samen met Hans en JoAnn en ziet hun activiteiten als een 'portaal' voor HOST.

HOST is naar de Kick Off Dag van IFES geweest. Op die dag was er een motiverend praatje en konden ervaringen gedeeld worden. Dat werd zeker gewaardeerd. Geert spreekt de wens uit dat er meer van die dagen komen, omdat hij gelooft dat uitwisseling ervoor zorgt dat kennis overgedragen en gebruikt wordt. IFES is wat dat betreft een vergaarbak van ervaring en kennis en kan groepen bij elkaar brengen.

Op de vraag welke onderwerpen in een training gewenst zijn, werd genoemd:

- Hoe breng je visie voor het werk over op je studentenvereniging?
- Hoe pak je de dingen aan op organisatorisch gebied?
- Hoe leg je bruggen tussen internationale studenten en Nederlanders?
- Interculturele communicatie: tips voor Bijbeluitleg
- Hoe bouw je een relatie op met een internationale student?
- Hoe verdiep je je visie?
- Het delen van anekdotes (om te laten zien hoe leuk het kan zijn!)

- Geke Kieft van ICF Wageningen

Geke is de voorzitter van de activiteitencommissie van ICF. Deze commissie organiseert culturele avonden, ongeveer 1 keer per 2 maanden. Dit is een activiteit voor leden van ICF, maar open voor iedereen. Vaak brengen leden vrienden mee naar deze avonden. Soms is er een thema, soms wordt een speciale cultuur belicht.

ICF doet al heel lang internationaal studentenwerk en is sinds kort ook een stichting. Er zijn nu nog tweewekelijkse kerkdiensten en verder verschillende Bijbelstudies. Na de zomer zullen er wekelijkse kerkdiensten gehouden worden en zal zij meer als internationale kerk gaan fungeren. Ook ICF wil een fellowship zijn en richt zich in de eerste plaats op christelijke internationale studenten.

Punten waar zij tegen aan lopen en waar training op gericht zou kunnen zijn:

- Hoe krijg je continuïteit in je team? Hoe kun je het werk goed overdragen aan nieuwe mensen?
- Interculturele communicatie: tips voor samenwerken in commissies

ICF gaat naar de IFES-dagen en hier is ook behoefte aan. Het regelmatig houden van ISW-dagen met in de ochtend een lezing (training) en in de middag uitwisseling (consultatie) zou welkom zijn.

c. Bijeenkomst IFES over ISW en training

Ik heb een bijeenkomst bijgewoond van IFES over ISW en training. Tijdens deze bijeenkomst is besloten om drie trainingsmomenten te hebben voor ISW in het komende seizoen, namelijk de Start it! dag in augustus 2010, de Do it! dag in februari 2011 en een track (drie sessies) op de toerustingsconferentie (TOKO) in mei 2011. IFES wil graag meer structuur in de trainingen, omdat het tot nu toe nog onregelmatig en ongeorganiseerd is. Stafwerkers voor ISW geven wel eens lezingen of een workshop, maar hier zit nog geen structuur in. IFES wil graag meer investeren in het 'wij'-gevoel van de werkgroepen en een netwerk creëren.

Een ander punt waar veel over gediscussieerd wordt, is, dat er verschillende doelgroepen zijn waar training zich op moet richten: Senior staf,

stafwerkers, vrijwillige stafwerkers, werkgroepleden en Bijbelgroepleiders. Al deze mensen hebben net weer wat andere input nodig. Welke activiteit richt zich op welke groep en welk materiaal wordt daarvoor gebruikt? Na verdere gesprekken met IFES is besloten dat de trainingshandleiding die ik ontwikkel voornamelijk gebruikt zal worden voor de werkgroepen in het land. Vrijwillige stafwerkers voor ISW kunnen deze handleiding ook doornemen, waarna ze in staat zijn om trainingsmomenten met de werkgroepen zelf te leiden.

5.2 Stap 2: Ideeën voor handleiding

Vanuit bovenstaande punten en de onderwerpen die bij training in Engeland gebruikt worden, heb ik nagedacht over wat goed zou zijn voor de werkgroepen. De groepen geven zelf punten aan, maar daaronder proef je ook andere onderwerpen die van belang zijn, maar waarvan de groepen soms niet eens bewust zijn dat ze die input nodig hebben. Zo heb ik met Froukje de Hoop, mijn contactpersoon voor de opdrachtgever IFES, gesproken over het motief en de basis van het studentenwerk: Het moet een levenshouding zijn; een open staan voor de internationale student. Het willen delen van je leven en niet alleen van een activiteit. Er moet visie komen voor het belang van het opbouwen van vriendschappen en niet voor het draaien van activiteiten. Hiermee hangt samen dat werkgroepen zich bewust moeten worden van hun eigen Nederlandse cultuur. Het is een kind van onze cultuur dat we activiteitsgericht (taakgericht) zijn, terwijl ISW een mensgerichte houding vereist. Het is dus nuttig om je bewust te zijn van je eigen cultuur om te weten welke positieve en negatieve bijdrage deze heeft voor wat je wilt bereiken.

Als eerste opzet had ik de volgende sessies bedacht voor een handleiding voor training (in willekeurige volgorde):

1. Communicating the Gospel
 - a. Gospel basics
 - b. Christian jargon
 - c. Some tricky subjects
2. Cross cultural evangelism – Culture awareness
 - a. What is culture?
 - b. Being aware of your own culture versus theirs
 - c. Tips in crossing culture
3. Preparing and leading evangelistic Bible studies
 - a. How to prepare a basic OIA- Bible study
 - b. How to lead an evening
 - c. Cultural issues in Bible studies
4. Islam
 - a. Basics of Islam
 - b. How to build a relationship with a Muslim friend
5. Asian culture and religion
 - a. Asian mindset
 - b. Buddhism and Animism
 - c. How to build a relationship with an Asian friend
6. The importance of building relationships
 - a. The situation of the IS
 - b. The effect of friendship, the aim of ISM
 - c. Social activities
 - i. International Café

- ii. Welcome Meals
 - iii. Being creative
- 7. Ideas to get people involved and using networks (church; university; unions)/ Sharing the vision – Why bother?
 - a. Telling them why
 - b. Tips to get people involved (prayer, stories, introductions)
 - c. Working with churches and universities
 - d. Tips for sponsoring
- 8. Before you wave goodbye/ Re-entry
 - a. Preparing the student for home situation
 - b. Getting them connected

Sessie 1 (Communicating the Gospel) speelt in op de vraag hoe je het evangelie uitlegt aan iemand die er nog niets over weet. Het staat stil bij de ware kern van het evangelie en hoe je dat overbrengt. Veel Nederlandse christelijke studenten hebben veel Bijbelkennis en raken soms verstrikt in hun kennis als ze de kern van het evangelie moeten uitleggen aan iemand met helemaal geen kennis. Daarnaast wil deze sessie stilstaan bij christelijk jargon en hoe je dit kunt vermijden als je over het evangelie praat. Onderdeel c is meer apologetisch. Hoe ga je om met moeilijke onderwerpen als de Drieëenheid, evolutie, hemel en hel?

Sessie 2 (Cross cultural evangelism) gaat over het fenomeen cultuur. Het bewust worden van het feit dat iedereen in een kader leeft. Hoe het werkt met wereldbeeld, waarden, normen en gedrag. In deze sessie zit dan ook een groot deel over de Nederlandse cultuur: Wat werkt belemmerend voor het werk en wat is juist handig? Hoe bouw je contact op met iemand uit een andere cultuur? Het bevat anekdotes over communicatie over culturele grenzen en tips over wat je eigen houding moet zijn en hoe je de ander kunt benaderen. Het zal ook ingaan op wat de Bijbel zegt over incarnational ministry en Jezus als voorbeeld hebben.

Het idee voor sessie 3 (Preparing and leading evangelistic Bible studies) komt vanuit Engeland. Een aantal groepen in Nederland vroeg om materiaal voor Bijbelstudies en hulp bij het leiden van studies. Het is mijn overtuiging dat elke Nederlandse student in staat is om zelf een Bijbelstudie te maken, via een gemakkelijk patroon: Observatie, Interpretatie en Applicatie. Deze OIA-methode wordt al wel gebruikt in Nederland, maar is nog niet wijd bekend. Voor de handleiding voor 'open kringen' die vorig jaar door IFES-Nederland is uitgebracht, heb ik al een hoofdstuk geschreven over deze methode. Dit materiaal wil ik gebruiken voor de sessie in deze handleiding. Iets wat ik ook wil aanstippen is dat er een soort ontspannenheid kan komen bij het maken en leiden van Bijbelstudies. Ik merk dat de Nederlandse student graag kwaliteit wil leveren en ook hierin taakgericht is. Maar samen met anderen de Bijbel openslaan mag op een ontspannen manier gebeuren. De OIA-methode maakt dat mogelijk.

Sessies 4 en 5 (Islam en Asian culture and religion) zijn vrij specialistische sessies om meer te leren over de achtergrond van je internationale vrienden. Hiermee heb je niet alle internationale studenten te pakken, maar wel een groot aantal. Dat ik gekozen heb voor Boeddhisme/Animisme en niet Hindoeïsme heeft te maken met het feit dat ik voor OMF heb gewerkt en daardoor veel meer kennis en ervaring heb met de eerste religies dan de laatste. In Oost-Azië is Hindoeïsme veel minder vertegenwoordigd.

Sessie 6 (The importance of building relationships) is bedoeld om de onderliggende motivatie en levenshouding aan te stippen, wat ik hierboven al genoemd heb. Het draait in ISW om het opbouwen van relaties en het evangelie samen met je leven te delen. Het evangelie wordt daardoor wezenlijk voor de ander. Een dergelijke relatie is in de meeste gevallen nodig om iemand naar Jezus te brengen. Daarnaast is een internationale student ook vaak eenzaam en leeft hij/zij onder druk. Ze hebben behoefte aan aandacht en hulp van de Nederlandse student.

In deze sessie worden dan ook sociale activiteiten aangestipt die kunnen helpen met het bouwen van dergelijke contacten. Hoe pak je dat aan en waarom is dit zo belangrijk? Hoe kun je inspelen op wat de internationale student nodig heeft? Vanwege dit idee wordt er in de handleiding ook steeds gesproken over 'your friend' en niet over 'the international student'. Dit maakt mensen al gelijk bewust van waar het om draait.

Sessie 7 (Sharing the vision – Why bother?) is heel praktisch en speelt in op de vraag die veel werkgroepen hebben: Hoe deel je je visie? Hoe vertel je kort en krachtig waarom het werk belangrijk is (vanuit het evangelie) en waarom het zo strategisch is? Hoe maak je mensen enthousiast om mee te doen? Hoe gebruik je contacten met kerken en universiteiten? Hier zit nog een niet gebruikte bron aan mogelijkheden. Sommige universiteiten zijn enorm blij met initiatieven van anderen om iets met de doelgroep internationale studenten te doen, omdat ze zelf de middelen niet hebben om iets te kunnen doen. Contacten met kerken zijn belangrijk om internationale studenten door te verwijzen, om continuïteit te waarborgen en mogelijk ook om meer financiële en materiële steun te krijgen.

Het onderwerp re-entry vind ik te belangrijk om niet op te nemen en dat is sessie 8. Hoe help je een internationale student om zich voor te bereiden om naar huis te gaan als hij/zij tot geloof is gekomen? Voor sommige studenten kan het veel gevolgen hebben dat ze christen zijn geworden. Zij moeten hierin verder geholpen worden. Er zijn verschillende organisaties die contacten in andere landen hebben, zodat studenten daar opgenomen kunnen worden in een netwerk van christenen of een kerk. Zo kan OMF bijvoorbeeld helpen met zulke contacten in Azië. Ook als de student niet tot geloof is gekomen is het goed om hem/haar in contact te brengen met christenen in zijn eigen land.

Vormgeving sessies

Elke sessie wordt vormgegeven op dezelfde manier, zodat het herkenbaar wordt. Deze sessies komen in één map, zodat deze map altijd gebruikt kan worden door trainers of werkgroepen. De uitleg van het concept volgt op de volgende pagina. Het is zo opgezet dat het zelfstandig doorgewerkt kan worden.

Op de drie verschillende IFES trainingsmomenten kunnen dan de gewenste sessies gekozen worden. Bijvoorbeeld:

Start it!: Sessie 6, Sessie 7

Do it!: Sessie 2, Sessie 4, Sessie 5

TOKO track: Sessie 1, Sessie 3, Sessie 8

Tijdens de TOKO track zijn er drie momenten voor training, dus is er ruimte om dieper op de onderwerpen in te gaan.

De sessies hebben allemaal dezelfde opbouw en wel als volgt:

INTRODUCTION

In the introduction we will shortly say something on how this subject is relevant to ISM and where you will encounter this subject when you deal with International Students. We will say something on the issues that are involved with the subject and will give an outline on what this session will deal with and in what order. We will also mention what we wish you to know at completing this session

GET YOUR MIND WORKING

Here we will provide a few questions that can get you started thinking about the subject. You can spend some time in groups to share thoughts about the questions.

DIGGING IN

Here we will present you with the material about the subject. This can be in different formats:

- An article about the subject with some discussion questions
- A role play
- A Bible study
- A case study etc.

We will clarify the material with pictures, examples, diagrams and stories where this is suitable and will help you understand the material better.

APPLICATION – HOW DO YOU DEAL WITH THIS?

At the end we will try to make the material more practical for you by sketching a few situations where you might encounter this subject within your ministry. How would you deal with these situations with the things you learned in this session?

Tussenevaluatie met IFES

Met dit voorstel ben ik naar IFES gestapt om te kijken of we hiermee verder konden gaan. Met Froukje heb ik het idee doorgesproken. Punten die hierin naar voren kwamen:

- Froukje had gevraagd of het mogelijk is dat er ook training komt voor de vrijwillige stafwerkers die speciaal werken onder internationale studenten. Zij krijgen komend seizoen ook eigen trainingsmomenten. Dat is nieuw dit jaar en ze vroeg om ideeën. Ik gaf aan dat dat wel buiten het bereik van dit project valt. Wel kunnen enkele onderwerpen

van deze handleiding doorgeschoven worden naar de training voor vrijwillige stafwerkers.

- Froukje was enthousiast over het concept van de sessies en begreep de keuzes van de onderwerpen. We konden er nog wel meer bedenken, maar Froukje noemde dat wat ik nu had eigenlijk al te veel was voor het project.
- Froukje benadrukte nogmaals het idee dat de studenten zich bewust moeten worden dat het werk vanuit een bepaalde levenshouding gedaan moet worden. Zij ziet IFES niet als dienstenorganisatie, al komt het soms wel zo over. IFES biedt diensten aan en studenten kunnen kiezen of ze daar wel of niet gebruik van maken. Maar IFES wil juist meer een netwerk zijn, een community. Samen het evangelie willen doorgeven en elkaar daarin helpen. Een dergelijke houding kan ook tijdens de training naar voren komen. Op de trainingdagen kan tijd zijn voor fellowship en het versterken van onderlinge contacten. En in de sessies moet deze houding steeds gecommuniceerd worden.
- Het zou een goede zaak zijn als (vrijwillige) stafwerkers getraind worden in de sessies, zodat zij daarna het materiaal kunnen doornemen met hun werkgroepen.

We hebben tijdens dit gesprek de sessies hier en daar bijgesteld en samengevoegd, zodat we uiteindelijk 4 sessies overhielden voor de handleiding voor werkgroepen. Deze vier sessies zou ik gaan uitwerken voor het project. Daarnaast hebben we gekozen om twee sessies over te hevelen naar de training voor de vrijwillige stafwerkers. Dat zijn sessies 7 en 8. Ik zal deze sessies niet zelf uitwerken, maar de ideeën neemt Froukje mee.

De uiteindelijke sessies voor de handleiding voor de werkgroepen zien er als volgt uit:

Session 1: Relationships

Dit is sessie 6. We vinden dit een essentieel onderwerp en zullen de handleiding hier dan ook mee beginnen.

Session 2: Crossing cultures

Dit is sessie 2. Hierbij zullen we tevens voldoende aandacht besteden aan de bewustwording van de eigen cultuur.

Session 3: Evangelistic Bible studies

Dit is sessie 3. Ook dit onderwerp vinden we heel belangrijk en het is absoluut een vaardigheid die elke student zou moeten ontwikkelen. Het zou leuk zijn als men kan oefenen met het maken van zulke Bijbelstudies. Punt a en b van Sessie 1 zullen hierbij ook behandeld worden. Punt c van Sessie 1 vervalt dan, maar apologetiek krijgt sowieso al veel aandacht in de studentenverenigingen en binnen IFES. Het is ook niet iets wat specifiek is voor het internationale studentenwerk.

Session 4: The religious background of your friend

Dit is een combinatie van sessie 4 en 5. Het zal minder diep kunnen gaan, maar zal basis zaken aanstippen over Islamitische en Aziatische cultuur. Er zijn verschillende punten waar te nemen die karakteristiek zijn voor beide groepen, die van belang zijn in het internationale studentenwerk. De focus van de sessie

zal zijn hoe je een vriendschap kunt opbouwen met iemand met een andere religieuze achtergrond.

5.3 Stap 3 en 4: Uitzoeken materiaal en schrijven van de sessies

Na deze tussenevaluatie ben ik gaan werken aan de sessies. Van sommige onderwerpen is al materiaal aanwezig vanuit Engeland. Verder kan ik uit mijn eigen ervaring en kennis putten om de onderwerpen uit te werken. Hierbij heb ik rekening gehouden met de Nederlandse context, omdat er verschillen zijn tussen de Nederlandse en Engelse kerken en de studentenverenigingen.

Specifieke bronnen

Ik heb dankbaar gebruik gemaakt van het rollenspel 'Card playing abilities' (in sessie 1) van Shannon Lamb, stafwerker InterVarsity in de USA, over het ervaren van culture shock. Dit met haar toestemming. Verder heb ik veelvuldig gebruik gemaakt van de boeken *Foreign to Familiar* door S. Lanier (sessie 2 en enkele anekdotes in de andere sessies), *A Christian's Pocket Guide to Islam* door P. Sookdeo en *A Christian's Evangelistic Pocket Guide to Islam* door M. Steer (sessie 4). De informatiebladen over de verschillende Aziatische landen en religies bij sessie 4 zijn afkomstig van OMF Nederland. De afbeeldingen van de verschillen tussen Oost en West uit sessie 4 zijn ontworpen door Yang Liu en op verschillende plekken te vinden op het internet, bijvoorbeeld op de interne pagina voor training en materiaal van Friends International (www.friendsinternational.org.uk). De website van Yang Liu zelf is www.yangliudesign.com.

Keuzes in de sessies

Sessie 1 – We willen de handleiding laten beginnen met een sessie over het belang van het bouwen van vriendschappen. Hierin moet naar voren komen dat het doel van ISW ten eerste naastenliefde is. De internationale student kan steun en vriendschap goed gebruiken in een nieuwe vreemde omgeving. Daarnaast willen we de studenten laten zien dat ISW gaat om een levenshouding en niet eens zozeer om activiteiten.

Om deze visie over te brengen op de studenten heb ik in de sessie eerst aandacht besteed aan het fenomeen 'culture shock'. Het geeft de student even een kijkje in de wereld van een internationale student. Hoe voelt het om opeens in een andere cultuur te zijn? Welke symptomen brengt culture shock met zich mee? Waar heeft een internationale student behoefte aan als hij/zij aankomt in Nederland? Bij dit onderwerp zijn discussievragen en ook een rollenspel. Dit rollenspel laat de studenten voelen hoe het is om opeens met andere regels te maken te krijgen, waardoor je je doelen moeilijker kunt halen.

Vervolgens richt de sessie zich op het internationale studentenwerk en laat het de studenten nadenken over het doel van het werk. Door middel van een Bijbelstudie wordt het belang van gastvrijheid benadrukt en het laat de studenten zien dat liefde voor de naaste/hulpbehoevende de juiste motivatie is voor het werk.

Het derde gedeelte van de sessie richt zich op ideeën voor activiteiten die vooral het sociale aspect van het werk laten zien. Je zult eerst in contact moeten komen met de internationale studenten, hen moeten leren kennen en liefhebben, voordat je het evangelie op een goede manier kunt overbrengen. Daarom zijn de beschreven activiteiten gericht op het ontmoeten en leren kennen van de internationale student. Ook sluiten de activiteiten aan bij de behoefte van de internationale student, namelijk het leggen van contacten in een stad die vreemd

is en het wegwijs worden in de cultuur. Verschillende discussievragen, oefeningen en case studies helpen de studenten om het materiaal praktisch te maken, zoals het schrijven van een visiedocument voor hun eigen werk en het onderzoeken van de situatie in de eigen stad.

Sessie 2 – Een onoverkomelijk onderwerp in het internationale studentenwerk is interculturele communicatie. Het is goed voor de studenten om zich bewust te zijn van het fenomeen cultuur, zodat ze meer gaan begrijpen over de dingen die soms spaak lopen in de communicatie tussen Nederlandse en internationale studenten. De sessie begint dan ook met een stuk tekst over cultuur aan de hand van het uidiagram. Dit leert de studenten dat cultuur verschillende lagen heeft. We zien vaak alleen het gedrag van de ander, maar hieronder gaan waarden, normen en een wereldbeeld schuil.

Vervolgens heb ik gebruik gemaakt van het boek van Sarah Lanier om verschillen duidelijk te maken tussen 'Hot-Climate' en 'Cold-Climate' culturen. Dit is een onderscheid die Lanier heeft gemaakt, dat erg bruikbaar is in de praktijk om verschillen aan te duiden. Het kan de studenten helpen te begrijpen waar verschillen vandaan komen en hoe ze hier op in kunnen springen. Door middel van discussievragen kan de tekst verwerkt worden.

Het derde gedeelte van de sessie gaat over de eigen Nederlandse cultuur. Het helpt de studenten om stil te staan bij de typische Nederlandse eigenschappen en hoe de internationale studenten daar mogelijk tegenaan kijken. Ik heb gekozen om gebruik te maken van het boekje *Act Normal!* door Hans Kaldenback. Hij geeft de (niet-Nederlandse) lezer 99 tips om met Nederlanders om te gaan. Door dit te lezen, word je je bewust van dingen die typisch Nederlands zijn, terwijl je daar misschien nooit eerder bij stil hebt gestaan. Door middel van een opdracht kunnen de studenten nadenken welke elementen in onze cultuur onschuldig of zelfs nuttig kunnen zijn in het bouwen van relaties met internationale studenten en opzetten van activiteiten. Het helpt ze ook nadenken over de elementen in onze cultuur die juist onnodige barrières opwerpen voor het beoogde doel.

Het laatste gedeelte van deze sessie gaat over hoe je met het evangelie over culturele grenzen kunt gaan. Dit heeft te maken met contextualisatie. Ik heb er voor gekozen om dit aan de hand van een Bijbelstudie te doen. Deze studie laat zien dat Jezus het grote voorbeeld is als het gaat om contextualisatie, doordat Hij een mens van vlees en bloed werd en zo heel letterlijk naar ons toe kwam om ons het Koninkrijk van God te verkondigen. Verder geeft het voorbeelden van Paulus over hoe hij cultuur gebruikte voor zijn boodschap.

Sessie 3 – De derde sessie gaat weer een stapje verder. Met deze sessie komen we op het punt dat er vriendschappen gesloten zijn en er interesse getoond wordt voor het evangelie. Hoe ga je daar mee om? Hoe leg je het evangelie uit en hoe maak en leid je een goede Bijbelstudie? Ik heb gekozen om de nadruk te leggen op Bijbelstudie (en niet zozeer christelijke introductie cursussen, zoals de Alpha Cursus), omdat ik er van overtuigd ben dat het lezen van de Bijbel de krachtigste manier is om te overtuigen van de waarheid van Christus. De Bijbel is krachtig in zichzelf en kan het hart bereiken. De Nederlandse student is daarbij een leraar die uitlegt, maar het Woord zelf overtuigt. Vooral de persoon van Jezus spreekt erg aan en internationale studenten lezen graag de verhalen over hem. Je kunt hen dan verder helpen door gerichte vragen te stellen over de diepere betekenis van de verhalen en de consequenties die de verhalen kunnen hebben in het eigen leven.

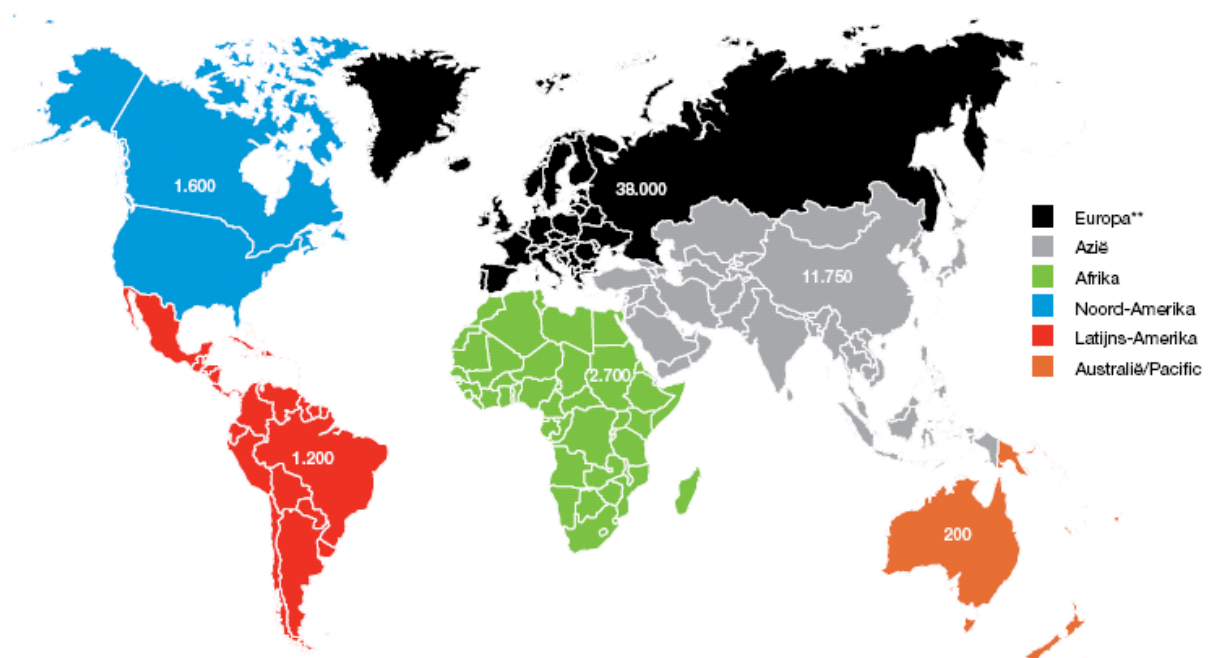
Ik ben de sessie begonnen met enkele voorbeelden van 'Gospel presentations' (korte weergaven van het evangelie) die nuttig kunnen zijn om te gebruiken bij internationale studenten. Het kan snel een idee geven van waar het christelijke geloof om draait. Maar ik denk niet dat het daarbij moet blijven. Het kan een aanleiding zijn tot een gesprek en nog liever een aanleiding tot een uitnodiging om samen de Bijbel te openen. De korte presentaties van het evangelie kan de Nederlandse student wel helpen om de kern van het evangelie duidelijk te communiceren.

De rest van de sessie richt zich op de OIA-methode voor het maken en leiden van een Bijbelstudie. De methode helpt een christelijke student om een Bijbelpassage uit te diepen en stimuleert gesprekken over het gedeelte door middel van vragen stellen. Uiteraard zijn er andere manieren om een Bijbelstudie te doen, maar deze methode is een duidelijk stukje gereedschap wat niet misstaat in de gereedschapskist van een christelijke student.

De sessie eindigt met een rollenspel en tips om culturele aspecten binnen een Bijbelstudie aan het licht te brengen. Iedereen kijkt met een culturele bril naar de Bijbel en het is goed om je daarvan bewust te zijn.

Sessie 4 – Naast een culturele bril waarmee naar de Bijbel en het christendom gekeken wordt, hebben veel internationale studenten ook een religieuze bril waarmee ze kijken. Deze laatste sessie is bedoeld om meer kennis en inzicht te geven in het wereldbeeld en de religie van de internationale student. Omdat het onmogelijk is om alle wereldbeelden en religies bij langs te gaan, heb ik gekozen voor de Islam en de Aziatische wereld. Islam is de op één na grootste religie van de wereld¹¹. Daarom verdient het zeker aandacht.

Als je kijkt naar waar de internationale studenten vandaan komen, dan is de groep uit Azië het grootst op de groep uit Europa zelf na:

Bron: *Internationaliseringsmonitor van het onderwijs in Nederland 2008*, uitgegeven door het Nuffic, ministerie van OCW, CINOP en het Europees Platform.

¹¹ Het christendom staat op nummer 1.

Om deze reden leek het me goed om wat dieper in te gaan op het Aziatische wereldbeeld en de daar aanwezige religies, voornamelijk Boeddhisme en Animisme. Hierin onderken ik dat er geen sprake is van 'de' Aziatische cultuur en probeer ik nuances aan te brengen per land. Ook om deze reden heb ik extra informatiebladen toegevoegd over enkele Aziatische landen en religies.

De grootste groep internationale studenten komt volgens het Internationaliseringsmonitor uit Duitsland. Omdat het Duitse wereldbeeld dichter bij de Nederlandse ligt dan de Islamitische en Aziatische is gekozen hier niet verder op in te gaan in deze sessie.

Door het maken van deze keuzes vallen enkele culturen en wereldbeelden buiten het bereik van deze sessie. Te denken valt aan India en het Hindoeïsme, Afrika en Zuid-Amerika. De werkgroepen zullen zelf naar boeken en ander materiaal moeten zoeken als ze veel internationale studenten uit deze gebieden hebben. Mogelijk dat de IFES bewegingen uit die gebieden materiaal kunnen bieden.

Ik heb de sessie in twee gedeelten opgesplitst, waarbij het eerste gedeelte gaat over de basis van de Islam, de kijk van Islam op het christendom en tips en aanwijzingen in het omgaan met moslims. Het tweede gedeelte zoomt in op het Aziatische wereldbeeld, religies in het Oosten en karakteristiek gedrag waar wij als Nederlanders tegen aan kunnen lopen. Ook dit gedeelte sluit af met tips en aanwijzingen in het contact met Aziatische studenten. Door middel van discussievragen en case studies heb ik geprobeerd om het materiaal interactief te maken en praktische toepassingen te geven.

5.4 Stap 5 en 6: Bespreking eerste versie en kiezen werkvorm

In de eerste week van juni is een eerste versie van de handleiding ingeleverd bij IFES en de projectcoach. Twee weken later heb ik met Froukje afgesproken om de eerste versie te bespreken. We hebben het toen met name gehad over de presentatie van het materiaal naar de werkgroepen toe. Hoe zou het materiaal in praktijk gebruikt kunnen worden? Enkele punten die hierin naar voren kwamen, waren:

- Het materiaal is ten eerste bedoeld voor lokale werkgroepen.
- Het materiaal kan zowel lokaal in een werkgroep gebruikt worden als op een landelijke/regionale trainingsdag van IFES.
- Er is geen leider nodig voor het doornemen van de sessie. Een leider, die het voorbereidt, kan het echter wel in goede banen leiden en de tijd bewaken.
- Voor de rollenspellen is wel een leider vereist.
- Er wordt voorgesteld om de vrijwillige stafwerkers, die speciaal de taak voor internationaal studentenwerk hebben, het materiaal door te laten nemen, zodat zij mogelijk werkgroepen kunnen ondersteunen in de training.
- De sessies zijn onafhankelijk van elkaar door te nemen, maar het geheel geeft toch het grotere plaatje en wordt aangeraden.
- Omdat de meeste sessies te lang zijn om in een dagdeel te doen, wordt een indicatie gegeven van de benodigde tijd per sessieonderdeel, zodat een sessieleider eventueel elementen kan weglaten of kan doorschuiven naar een volgende keer.

Naar aanleiding van dit gesprek heb ik een instructiehandleiding geschreven bij de sessies, waarin duidelijk staat uitgelegd voor wie het materiaal is en hoe het gebruikt kan worden.

Verder hebben we het gehad over de lay-out voor het materiaal en er is gekozen om de handleiding in de IFES serie van handboeken op te nemen en dezelfde lay-out mee te geven. Ook besloten we dat er nog een aparte inleiding bij zou komen en een literatuurlijst om verdere verdieping in de onderwerpen te stimuleren.

De datum voor de afstudeerpresentatie werd vastgesteld op 18 augustus op de locatie van het IFES kantoor in Utrecht. Dit is gecommuniceerd met de projectcoach en met andere belangstellenden binnen IFES.

5.5 Stap 7: Uittesten in de praktijk

Hier zijn we in het tijdsbestek van dit project niet aan toe gekomen. In het komende jaar zal het materiaal echter gebruikt worden op de verschillende trainingsmomenten. Het is goed als IFES deze trainingsmomenten gebruikt om ook het materiaal te evalueren en waar nodig aan te passen. Dit kan aan de hand van een feedback formulier, waarop de studenten hun mening kunnen geven over het materiaal. Een voorbeeld van dergelijk feedback formulier is opgenomen als bijlage 4 in dit verantwoordingsdocument.

5.6 Stap 8: Handleiding vormgeven en verantwoordingsdocument schrijven

Het resultaat van stap 8 is dit verantwoordingsdocument en de voltooide trainingshandleiding, die opgenomen wordt als deel 3 van de serie handboeken van IFES. IFES zal zelf zorgdragen voor het drukken van een grotere oplage en het verspreiden onder de werkgroepen in Nederland.

Als popularisatie bij dit project wordt een artikel geschreven, zowel in het Nederlands als in het Engels, dat in drie verschillende nieuwsbrieven van IFES Nederland verschijnt. Op deze manier kan de handleiding bij het grotere publiek van IFES bekend gemaakt worden.

Bijlage 1: Projectplan Afstudeerproject: IFES Trainingshandleiding ISW
Versie: A2 Datum: 14 maart 2010 Auteur: Dorien Jonker Opdrachtgever: IFES Nederland

1. Aanleiding

Van 2004 tot 2006 heb ik in Engeland gewoond en daar gewerkt met Friends International, een christelijke organisatie die werkt voor de verspreiding van het evangelie onder internationale studenten. Ze hebben veel ervaring opgebouwd met dit werk en werken ook samen met plaatselijke kerken. In Nederland is er ook internationaal studentenwerk (ISW), waarvan een gedeelte valt onder IFES Nederland (voorheen IFES-BIS). Er zijn verschillende IFES-werkgroepen in studentensteden in Nederland. Tijdens gesprekken met IFES kwam naar voren dat het internationaal studentenwerk soms wat ondersneeuwt t.o.v. het Nederlandse studentenwerk. Er zou meer bewustwording moeten zijn van het nut en belang van ISW. Ook werd regelmatig genoemd dat er meer training zou moeten zijn voor zowel studenten als staf om visie en bekwaamheid voor ISW te vergroten. Als je kijkt naar de mensen die betrokken zijn bij ISW zijn er verschillende doelgroepen te onderscheiden waar training nuttig voor zou zijn: christelijke Nederlandse studenten die betrokken (willen) zijn, christelijke internationale studenten die betrokken (willen) zijn, de vrijwillige IFES stafwerkers en de Nederlandse IFES staf, die deze training door moeten kunnen geven, evenals de visie voor het werk.

Momenteel zijn er een aantal momenten dat training voor ISW aangeboden wordt, voornamelijk voor studenten die betrokken (willen) zijn. Deze trainingsmomenten zouden uitgebreid kunnen worden, zowel qua frequentie als inhoud om continuïteit te vergroten en meer mensen betrokken te krijgen bij en te bekwaamen voor ISW. Een uitgewerkt trainingscurriculum zou IFES een tool in handen geven om het ISW in Nederland te versterken.

2. Probleem en doelstelling

Vraagstelling: Hoe kan IFES Nederland in een 1-jarig trainingscurriculum training geven aan Nederlandse en internationale studenten die bij ISW in Nederland betrokken zijn of willen zijn?

Subvragen:

- Welke training is er momenteel aanwezig? (*startpunt*)
- Welke kennis, houding en vaardigheden liggen aan de basis voor goed lopend internationaal studentenwerk? (*wat?*)
- Hoe breng je deze kennis, houding en vaardigheden over? (*hoe?*)
- Welke momenten zijn hier voor geschikt? (*wanneer?*)

Doelstelling: Een 1-jarig trainingscurriculum ontwerpen voor IFES Nederland voor Nederlandse en internationale studenten die bij ISW in Nederland betrokken zijn of willen zijn.

Doelgroepen: Nederlandse christelijke studenten die betrokken (willen) zijn bij ISW, christelijke internationale studenten die betrokken (willen) zijn bij ISW en de Nederlandse IFES staf.

3. Projectresultaten

Aan het eind van dit project wordt aan IFES een handleiding voor een 1-jarig trainingscurriculum overhandigd voor Internationaal Studentenwerk in

Nederland. Deze handleiding zal in het Engels zijn, omdat dit de gangbare taal is in ISW. De handleiding kan dan ook door zowel de Nederlandse als internationale studenten gebruikt worden. De handleiding bevat trainingsmateriaal over verschillende relevante onderwerpen, wat zelfstandig in groepen gedaan kan worden of door een trainer gegeven kan worden.

4. Activiteiten

- Onderzoeken welke trainingsmomenten er nu zijn en welk materiaal gebruikt wordt
- Contact met Friends International hebben over aanwezige trainingsmaterialen
- Nuttige materialen omzetten naar de Nederlandse context
- Interviews met mensen van de verschillende doelgroepen over ISW om te ontdekken waar vooral meer training in gewenst is of nodig is
- Materiaal toespitsen op verschillende doelgroepen, waar nodig vertalen of reproduceerbaar maken

Te gebruiken literatuur:

- Materiaal over ISW van Friends International en IFES
- *The undutchables* door Colin White
- *Het didactisch werkvormenboek* door P. Hoogeveen en J. Winkels (Assen, van Gorcum, 2008)
- *Foreign to Familiar* door S.A. Lanier (Hagerstown, McDougal Publishing, 2000)
- *Culturele Antropologie* door P. Kloos (Assen, van Gorcum BV, 2002)
- *Touching the Soul of Islam* door M. Musk (Michigan, Monarch Books, 2004)
- *A Christian Pocket Guide to Islam* door P. Sookdheo (Fearn, Christian Focus Publications, 2004)
- *What Christians believe* door J. Balchin (Herts, Lion Publishing, 1984)
- *The universe next door* door J.W. Sire (Leicester, IVP, 2004)
- *Going home* door ...
- *World Religions* door D. Gill (London, HarperCollins Publishing, 2003)
- *Getting excited about Jesus, preparing and running evangelistic Bible Studies* door A. Lum, M. Haizmann en W. Baderschneider (Marburg, IFES Europe & Eurasia, 2005)
- Andere bronnen afhankelijk van de te kiezen onderwerpen in de training

Stappenplan:

1. Onderzoeken wat er nu aanwezig is voor training: welke momenten, welke materialen, wie traint?
2. Onderzoeken wat er nog mist aan training/informatie en een keuze maken wat betreft onderwerpen.
3. Materiaal uit Engeland en uit de literatuur bestuderen en kiezen welk materiaal te gebruiken.
4. Waar nodig contextualiseren naar de Nederlandse setting.
5. Materiaal omgieten tot een werkbare vorm dat gemakkelijk zelfstandig gedaan kan worden of door een derde gegeven kan worden.
6. Geschikte momenten zoeken waarop deze training gegeven kan worden en hoe de training gegeven kan worden.

7. Waar mogelijk uittesten in de praktijk; feedback formulier opstellen en resultaat verwerken.
8. Handleiding vormgeven en verantwoordingsdocument schrijven

5. Tijd

Dit project zal plaatsvinden van februari tot en met mei 2010. Begin juni moet de eerste versie van het verslag af zijn. Een globale tijdsplanning is als volgt:

Februari –aanmelden afstuderen en afronden definitief projectontwerp (*definitiefase, ontwerpfase*) o.b.v de projectcoach

Maart – stap 1 – 3 (*voorbereidingsfase* en vooronderzoek)

April – stap 4, 5, 6 (waar mogelijk 7) Eind april: tussenevaluatie

Mei – stap 7 en 8

Eerste week van juni: Eindproducten gaan naar de meelezer

Derde week van juni: Deadline Aanmeldingsformulier eindgesprek

Derde week van juni: Reactie terug van meelezer en projectcoach

Derde week van juli: Alle eindproducten inleveren

29 juli: Deadline cijfers in CATS

Derde week van augustus: eindpresentatie + eindgesprek

6. Geld / uren

Onkostenvergoeding: IFES Nederland

Afstudeervergoeding: IFES Nederland

Zowel het vooronderzoek (wat is er en wat is er nodig), het bijeenzoeken en bewerken van het materiaal als het uittesten van de trainingen nemen best wat tijd in beslag. Belangrijk is om tijdig plekken te vinden waar het materiaal getest kan worden en om gesprekken met de verschillende doelgroepen vroeg in te plannen.

7. Kwaliteit

Allereerst wordt de kwaliteit getest door de opdrachtgever. Zij moeten er tenslotte mee gaan werken. Daarnaast wordt de kwaliteit van het product getest in de praktijk. Na de trainingen wordt een evaluatie gehouden met de deelnemers om te kijken of de training nuttig was, wat men heeft geleerd en waar nog verbetering in kan komen (wat miste men?). Daarnaast moet het uit de praktijk blijken of de training aanslaat. Wordt er gebruik van gemaakt in de praktijk? Maakt het mensen enthousiast om er mee aan de slag te gaan? Lukt het stafwerkers om de training te reproduceren in hun eigen steden?

8. Communicatie

Overleg zal in de eerste plaats gedaan worden met mijn begeleider bij IFES, Froukje de Hoop. Elke twee weken is er een contactmoment om zaken door te spreken en resultaten voor te leggen. Dit contact kan via email, telefoon of face to face. Maandelijks wordt er minimaal één keer een afspraak gemaakt waarbij we om de tafel zitten (dus niet via mail of telefoon). Hier wordt de voortgang van het project bekeken en resultaten besproken.

Verder zal er contact zijn met enkele IFES-BIS werkgroepen, stafwerkers bij IFES en Friends International Engeland voor het onderzoek. Hiervan wordt de opdrachtgever op de hoogte gesteld. Twee wekelijks wordt er tevens een update gestuurd naar de projectcoach van school om de voortgang in de gaten te houden. Ook met de projectcoach zullen ontmoetingen plaatsvinden met een nog te bepalen frequentie.

Bijlage 2: Enquête internationaal studentenwerk voor werkgroepen

Vragen aangaande internationaal studentenwerk, werkgroepen, IFES en training

(Questions concerning International Student Ministry, workgroups, IFES and training)

Graag onderstaande vragen zo uitgebreid mogelijk beantwoorden. De antwoorden geven inzicht in hoe de situatie momenteel is voor de werkgroepen voor internationaal studentenwerk en waar behoefte aan is, qua netwerk, training en ondersteuning. Als je nog aanvullende opmerkingen hebt, maak dan gebruik van de ruimte onder de laatste vraag.

Heel erg bedankt voor het invullen!

Vragen:

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?

What is the name of your international student group?

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

What is the structure of your team (how many people, what kind of committees, nationality of team members etc?)

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

How long have you been doing this work in your city?

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

What activities do you have for international students?

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

What are your goals in this work? What is your vision / mission statement?

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?

Do you as a team feel involved with IFES? If so, how? If not, why not?

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?

Have you been to the Kick Off day? If so, how have you experienced this?

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?

What other training or input moments have you had (with IFES or somewhere else) in the last two years or the year to come?

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

What are the difficulties you encounter in your team / the work?

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

Where do you see opportunities for International student ministry (ISM) in your city?

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)

If there would be more training for teams doing ISM, what subjects would you want to see covered? (please name as many as you can think of)

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

How is the cooperation in your city with:

a. de Nederlandse studentenverenigingen? **Dutch (Christian) student movements?**

b. de verschillende kerken? **The churches?**

c. de universiteit en het studentenpastoraat? **The university and chaplaincy?**

12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja/nee

Are you in touch with other ISM-groups in the Netherlands? Yes/No

12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

If yes, how do you experience this? Is it helpful? How?

12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgegeven willen zien?

If no, would you want to? How would you like to see this happening?

Overige/aanvullende opmerkingen:

Any further remarks:

Bijlage 3: De ontvangen enquêtes van de werkgroepen

Hieronder staan van de verschillende steden de reacties op de vragen. Niet alle steden hebben de enquête ingevuld en in sommige steden was het werk al weer opgehouden. De antwoorden komen van CU Utrecht, Friends Rotterdam, Connect Tilburg, Cross Maastricht, IFES BIS Leeuwarden en ISMA Amsterdam.

CU Utrecht

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?
CU Utrecht (Christian Union Utrecht)

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

Geen vaste structuur: enige vaste positie is die van voorzitter. Voor de rest zijn de teamleden door hun eigen toezeggen, zonder officiële vastlegging, betrokken. Het aantal personen is op het moment 5, waarvan 3 Nederlanders (daarvan zijn twee in het buitenland opgegroeid/hebben ook een andere nationaliteit), 1 Brit, 1 Roemeen.

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?
Dat weet ik niet precies.

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?
Bijbelstudie kringen; activiteiten die getracht worden regelmatig (maandelijks) georganiseerd te worden: gezellige activiteiten zoals een dagtocht naar een stad, ontmoeten in de binnenstad, gaan wandelen, fietsen, picknicken, filmavond. Er zijn op dit moment geen vaste programma-elementen naast de kringen. In het verleden waren er cultural evenings.

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?
Internationale studenten een thuis bieden, welkom maken, hun weg wijzen in Nederland; christenen in hun geloof bemoedigen en opbouwen; niet-christelijke studenten ook gastvrijheid bieden en betrekken, indirect met het evangelie bekend maken.

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?
Wel betrokken, en ervaren steun van stafwerker, maar geen kennis van wat de relatie precies inhoud en hoe het ons kan helpen.

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?
Dat was vooral bemoedigend, om andere teams te ontmoeten. Het leek toen nuttig om regelmatig contact te leggen/voort te zetten, en misschien activiteiten samen te doen. Daar is tot nu toe niets van gekomen, behalve een bezoek aan HOST Groningen.

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?
Geen die ik weet/bij betrokken geweest.

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

Onvoldoende capaciteit. Heel moeilijk om plannen te implementeren. Iedereen heeft het druk.

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

Nieuwe ideeën voor samenwerking met Nederlandse studentenverenigingen.

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)
Bijbelstudie leiden, goede leiderschap van een studiekering (twee verschillende dingen: het tweede is meer omvattend)

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

- a. de Nederlandse studentenverenigingen?
- b. de verschillende kerken?
- c. de universiteit en het studentenpastoraat?

a) In het laatste jaar, goed: er is contact gemaakt, een gezamenlijke praise-avond georganiseerd, twee keer zijn internationale studenten uitgenodigd bij een viering van een vereniging. Er zijn op het moment zeer bemoedigende plannen om met de CU tot een permanente werkgroep te komen dat door de verenigingen wordt gedragen, om het huidige tekort aan mensen op te lossen en in de toekomst een betere functioneren te waarborgen.

Leiders van de verenigingen hebben verschillende malen gezegd dat (het werk van) de CU (grotendeels) onbekend is bij de verenigingen, maar dat er interesse is voor betrokkenheid.

b) relaties met 1 kerk waarvan ik weet; steun daarvan.

c) geen die ik weet.

14. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja/nee

Ja; alleen de Kick-off dag, en een beetje contact onderhouden met Host.

14a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

Op het moment niet veel, maar het lijkt nuttig. Aan de andere kant is het misschien teveel voor korttermijn internationale studenten om hen ook integratie in een landelijk geheel aan te bieden; een stad is al genoeg voor hen. Maar activiteiten zoals de Easter en Christmas retreat van IFES-BIS hebben zeker een waarde, vind ik.

Overige/aanvullende opmerkingen:

Momenteel zijn wij grootschalig aan het herorganiseren, zoals gezegd. We zijn ook van plan om zeer binnenkort een nieuwe Bijbelstudiegroep te beginnen in Zeist, een soort van Dependance ...

Veel succes bij je onderzoek. Ik hoor graag over de ontwikkelingen.

Friends Rotterdam

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?

Friends Rotterdam

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

Basically the structure is that I have two helpers (one girl from Poland and one girl from Malaysia) and the three of us are the "leader team" but we hope to have more structure as our ministry grows in the future.

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

Since September 2009

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

We have an Alpha course and a bible study as core Christian activities. Apart from that we organize social activities and day trips (excursions). So far we have not been able to have both the alpha course and the bible study in the same semester because as a volunteer I do not have enough time to run both at the same time but I hope this can change in the future and we can get other people willing to run an Alpha course for example.

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

My main goal is to see non-Christian students accept Christ as their saviour and Lord and to strengthen Christian students in their faith. But we do not put this in our mission statement. Our official goals are;

To help international students feel at home in Rotterdam

To give international students an opportunity to make new friends in Rotterdam

To offer students the opportunity to look at the claims of Christianity

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?

I personally do but my team members do not feel very much involved with IFES because they do not meet any IFES people (with a few small exceptions at the beginning of the year). But I am also an IFES volunteer so I guess in that sense they feel involved when I am there☺

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?

Only I was present to the Kick off day. It was a nice conference for me but I do not usually derive motivation from conferences it just was nice to meet some new people and get some ideas.

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?

IFES International student conference in Poland (March 2010), TOKO is coming up also

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

Finding new students is often difficult and also students are very busy so sometimes they can not come even if they really want to.

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

Everywhere☺ We have 5-6 thousand international students in Rotterdam so there are opportunities to reach out to them. But I really do not know any new ways of doing that apart from what we are doing (web site, personal contacts, flyers, posters...)

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)
How to convince Dutch Christian student unions of the importance of ISM.
Cultural workshops on different cultures and religions

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

a. de Nederlandse studentenverenigingen?

In the beginning stages at the moment. I think I convinced CSFR to have a person appointed every year from next year that will be responsible for dealing with Friends and ISM in general

b. de verschillende kerken?

I have not had much time to network with churches I only have contact with one church so far.

c. de universiteit en het studentenpastoraat?

No relationship at all at this moment.

12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja/nee

I personally yes but as a group we are not doing anything together with other groups but we would like to. For example we plan to maybe go to an ISMA Amsterdam meeting one time.

12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgeven willen zien?

Maybe to have someone neutral organize an event (IFES staff worker) to bring 2-3 groups together and organize a party or something like that. I feel there is strength in numbers so if we do some activities together people will be encouraged and motivated to continue the work.

Overige/aanvullende opmerkingen:

I'm glad that you are doing this study I hope your findings and recommendations can be implemented😊

Connect Tilburg

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?

Connect Tilburg

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

4 mensen in het team: 3 Nederlanders, 1 Duitse

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

Ca. 5 jaar

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

Warm eten op zondag avond en daarnaar een Bijbelstudie

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

Internationale studenten bereiken (vooral uitwisselingsstudenten die alleen voor een tijdje in NL zijn)

Dat ze iets van Jezus horen, maar ook dat ze in contact komen met Nederlandse studenten en zich niet zo eenzaam voelen

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?
Steun via de stafwerker en sommige activiteiten (bijv. TOKO, Christmas Retreat, KIK...)
7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?
Ja, was leuk/gezellig en interessant
8. Welke andere training/input-momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?
KIK (leiderschap)
- 9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?
Interessante onderwerpen voor Bijbelstudies vinden (voor twee groepen per avond)
Basics uitleggen voor "beginners"
Aansluiting vinden bij wat de studenten willen
Onvoorspelbaarheid van de opkomst (per avond)
- 9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?
Misschien meer contact met andere internationale werkgroepen uit steden dichtbij
10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)
Zie vraag 9a
11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:
 - a. de Nederlandse studentenverenigingen? redelijk
 - b. de verschillende kerken? Minder, omdat ze niet Engelstalig zijn
 - c. de universiteit en het studentenpastoraat? Eigenlijk niet
12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?
~~Ja~~/nee
12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?
12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgeven willen zien?
Zie vraag 9b

Overige/aanvullende opmerkingen:

Misschien voor medewerker een soort handleiding uitdelen, wat zouden moeilijkheden van/bij het werk met internationale studenten kunnen zijn, praktische zaken ...

Cross Maastricht

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?
Cross Maastricht
2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?
 - Geen echte commissie
 - 2-3 Personen op dit moment

- Indiaas, Amerikaans/Belgisch, Duits

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

...

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

- op dit moment alleen Bijbelstudies, vroeger ook International Dinners, Dutch Nights, Host family project

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

...

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?

Niet zeer betrokken

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?

...

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?

...

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

- Er zijn geen echte verantwoordelijke op dit moment. Mensen die in het verleden actief waren zijn teruggestapt of verhuisd. Het heeft zich dit jaar geen echte groep geformeerd en er bestaat geen leiderschapsteam die de groep kan trekken of dragen.

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

...

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)

...

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

a. de Nederlandse studentenverenigingen? Nauwelijks samenwerking op dit moment

b. de verschillende kerken? Geen

c. de universiteit en het studentenpastoraat? We gebruiken ruimte van het studentenpastoraat

12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja/nee

12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgeven willen zien?

IFES BIS Leeuwarden

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?

IFES BIS Leeuwarden

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

Twee mensen (incl. 1 kringleider) regelen het mogelijk in samenspraak met kringleden.

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

Heeft een kort jaartje gedraaid.

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

Wij organiseerden 1x in de 2 week een Bijbelstudie avond. En daarnaast 2 x in het jaar een soort intro avond georganiseerd voor alle internationale studenten. Hier hebben we ook de andere christelijke studentenverenigingen uit de stad voor uitgenodigd.

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

1. To reach Christian International students in Leeuwarden as so they can join us in the work of God.

2. To spread the word Of God among the non-believers International students and also welcome them to our Christian community group.

3. Unite the (Christian) Dutch Students and the International students more and more through our Cultural Events.

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?

Ik heb persoonlijk weinig contact gehad met IFES hierover, het andere werkgroep lid wel omdat die toen stage liep bij IFES. Mijn betrokkenheid bij IFES is meer vanuit mijn eigen studentenvereniging.

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?
Nee

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?

Naar het internationale traject geweest op de TOKO (2009).

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

Het vinden van langere termijn hulp/versterking van de werkgroep. En daarnaast het bereiken van internationale studenten.

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

De werkgroep is gestopt.

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)

- handreiking van materiaal voor Bijbelstudies

- ideeën voor introavonden die uit ervaring (van andere groepen) hebben gewerkt.

- Wat te doen met het niveau verschil van de int.studenten met betrekking tot geloof. Wat bied je aan als het groepje maar erg klein is en je niet kan splitsen.

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

a. de Nederlandse studentenverenigingen?

b. de verschillende kerken?

c. de universiteit en het studentenpastoraat?

a) Vooral CSV Alpha Leeuwarden heeft veel hand en spandiensten gedaan (was ook de vereniging van de werkgroep leden) en zijn ook aanwezig geweest op Bijbelstudie avonden. Navigators Leeuwarden en It Bernlef Ielde

(vrijgem.vereniging) zijn aanwezig geweest op de introavonden en hebben daar ook wel geholpen. Langere termijn inzet werd niet geboden omdat er binnen de vereniging zelf ook al genoeg te doen viel en de Bijbelstudie avond samen viel met verenigingsavonden. Met 'seculiere' stud.verenigingen geen contact gehad omdat het ook wel een evangeliserend karakter had.

b) Er is geen contact geweest met kerken.

c) Via de internationale offices op de 3 hogescholen konden we mailings naar de internationale studenten uit zetten, goede samenwerking! Het stud.pastoraat zit op 1 hogeschool, geen samenwerking mee geweest omdat het een behoorlijk vrijzinnige pastor betreft waar we liever geen link mee wilden hebben.

12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja / nee

12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

We zijn een keer op bezoek geweest bij een activiteit in Groningen, was op zich wel zinvol om te zien hoe het daar werd aangekleed en voor de rest werd vormgegeven. Maar groot verschil tussen opstart fase (waar wij in zaten) en al goed draaiend werk.

12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgegeven willen zien?

Regio-overleggen (een overleg in den haag ofzo is echt ver weg vanuit Leeuwarden).

ISMA Amsterdam

1. Hoe heet jullie werkgroep voor internationaal studentenwerk (ISW)?

ISMA – International Students Meetingpoint Amsterdam

2. Hoe is de samenstelling van jullie team (aantal personen, structuur van commissies, nationaliteit)?

Het team bestaat uit dit moment uit 10 personen. Dit is opgedeeld in:

- 5 bestuursleden
- 4 contactpersonen naar de 4 Christelijke verenigingen
- 4/5 teamleden met als taak het organiseren van een bepaalde activiteit (Doordat sommige teamleden meerder functies hebben, komt het totaal niet op 10 uit.)

3. Hoe lang doen jullie al ISW in deze stad?

Hoe lang ISMA precies bestaat, weet ik niet. Het heeft een aantal jaren stilgelegen en is toen weer in 1999/2000 opgestart. Sinds die tijd is ISMA actief geweest in Amsterdam.

4. Welke activiteiten zijn er voor internationale studenten?

De belangrijkste activiteit zijn de 'social events'. Dit is in de eerste plaats een 'meeting point' in Uilenstede (de studentenhuisvesting van de VU). Het belangrijkste doel van deze activiteit is het maken van vriendschappen en er zijn voor deze studenten. Vanuit deze activiteit worden studenten uitgenodigd voor andere activiteiten, zoals

- Excursies (ongeveer 1x per maand)

- Activiteiten rondom 'Discipleship':
 - o Bijbelkring (wekelijks, in Uilenstede; wens om diverse kringen te hebben)
 - o Explore Course to Christianity (korte cursus om meer te weten te komen van het Christelijke geloof)
 - o Outreach activiteiten (2x dit jaar. Activiteit 1 was het uitleiden van 300 Solve the Mystery boekjes. De 2^e activiteit is de bedoeling om een 'afwasactie' te houden)
- Meet the Dutch. Bij deze activiteit kan een student regelmatig contacten hebben met een Nederlands gezin of een Nederlandse student.
- Daarnaast vinden wij het ook belangrijk om iets aan re-entry te doen, maar dit is (nog) niet echt van de grond gekomen.
- Teamactiviteiten (ongeveer 2x per jaar, inhoud is verschillend)

5. Wat zijn jullie doelen in dit werk? Wat is jullie visie?

Zie het bijgevoegde visie document (dit is het laatste concept).

6. Hoe voelen jullie je betrokken als werkgroep bij IFES?

Engelse en Nederlandse vraag zijn niet helemaal gelijk.

Ja, wij voelen ons betrokken bij IFES (of in ieder geval als bestuur). Ik denk dat dit met name ook komt doordat ik met het VSP-programma mee doe, de aanwezigheid bij de vergaderingen en betrokkenheid van Gerrit en het actief bezoeken van conferenties (Christmas Retreat, conferentie in Warschau over het ISW, TOKO)

7. Zijn jullie naar de Kick Off dag geweest? Zo ja, hoe hebben jullie dat ervaren?

Ik ben vanuit ISMA bij de Kick Off day geweest. Een goede manier om het jaar als IFES-verenigingen te starten! Het was gezellig en goed om elkaar wat beter te leren kennen en te horen hoe het ISW in andere steden gebeurt.

8. Welke andere training/input momenten hebben jullie (bij IFES of elders) gehad in de laatste twee jaar of het komende jaar?

Zie het antwoord op vraag 6. Daarnaast heeft Gerrit een keer een 'lezing' gehouden bij een team event.

9a. Tegen welke moeilijkheden lopen jullie aan in jullie werkgroep/werk?

Ik denk dat dit met name twee moeilijkheden zijn:

1. Ondanks dat we met een redelijk groot team zijn, is het voor wat we willen bereiken een (te) klein team. De vraag is dan: waar komen andere teamleden vandaan? Mijn gevoel is dat dit vaak vissen is in een vijver met drukke studenten.
2. Ik merk dat binnen ISMA in het begin van het collegejaar relatief veel studenten komen en dat dat in de loop van het jaar langzaam terugloopt (met de sterkste daling in januari). De moeilijkheid is hoe we halverwege het jaar nieuwe studenten kunnen bereiken, maar ook hoe we de studenten vast blijven houden voor de tweede helft van het jaar.

9b. Waar zien jullie kansen als ISW-werkgroep?

De mogelijkheden benutten om een tweede 'meeting point' te starten in het centrum van Amsterdam. Deze groep zou zich met name op de UvA kunnen richten en hopelijk kunnen we zo het aantal studenten dat regelmatig activiteiten bezoekt verdubbelen.

10. Als er meer training/input zou komen voor werkgroepen, welke onderwerpen zouden jullie dan graag terugzien? (Noem zoveel als je kunt bedenken)

Enkele ideeën

- Samenwerken met Nederlandse verenigingen (is uit te breiden naar kerken, universiteiten, etc.)
- Hoe en waar bereik studenten? (publiciteit dus)
- Fondswerving

11. Hoe is de verhouding/samenwerking in jullie stad met:

- a. de Nederlandse studentenverenigingen? ISMA maakt deel uit van het OCSVA – Overlegorgaan Christelijke Studentenverenigingen Amsterdam.

Het is ons doel om binnen de 4 Christelijke verenigingen in Amsterdam een contactpersoon te hebben.

- b. de verschillende kerken?

Er zijn contacten met enkele Nederlandse kerken voor families die mee willen doen met 'Meet the Dutch'. Bij één kerk kunnen we gebedspunten in het maandblad plaatsen. Tot slot zijn er NL – kerken die ons financieel steunen.

Daarnaast werken we intensief samen met de Anglicaanse kerk. Dit komt tot uitdrukking in een student worker die deels voor ISMA en deels voor de kerk werkt (op dit moment vacant, maar na de zomer hopelijk weer ingevuld). Ook valt te denken aan het gebruiken van een ruimte voor het houden van onze activiteiten.

Wij vinden het daarnaast belangrijk dat we studenten kunnen doorverwijzen naar een Engelstalige kerk of dat zij hun studenten naar ons kunnen doorverwijzen.

- c. de universiteit en het studentenpastoraat? Er zijn wat contacten met de VU en staan vermeld op hun website. We proberen dit ook naar de UvA en hogescholen uit te breiden. Daarnaast zijn er mogelijkheden om een financiële bijdrage te krijgen via de VU en UvA.

12. Hebben jullie contact met andere ISW-werkgroepen in Nederland?

Ja/nee

12a. Zo ja, hoe ervaren jullie dat? Hebben jullie daar wat aan?

12b. Zo nee, is daar behoefte aan? Hoe zouden jullie dat vormgeven willen zien?

Er zijn wat minimale contacten met andere ISW-groepen. Zo heb ik eens een keer afgesproken met de voorzitter uit Leiden en komen we elkaar nog wel eens tegen op IFES activiteiten en praten we even bij. Ik vind het positief als deze contacten er zijn, zodat het makkelijk is om eens bij een andere groep te kijken hoe het er daar aan toe gaat. De andere kant is dat het vaak aan tijd ontbreekt om hier wat actiever mee aan de slag te gaan, door bijvoorbeeld eens een activiteit van een andere groep te bezoeken.

Overige/aanvullende opmerkingen:

Ik ben benieuwd naar de uitkomsten van je onderzoek!

Bijlage 4: voorbeeld van feedback formulier

Vandaag hebben jullie trainingmateriaal doorgenomen over onderwerpen die samenhangen met het internationale studentenwerk. Omdat wij deze training graag willen evalueren, willen we jullie een aantal vragen stellen. We zouden het op prijs stellen als jullie deze vragen willen beantwoorden. Jullie kunnen dit feedback formulier inleveren bij jullie stafwerker.

1. Welke sessie(s) hebben jullie vandaag gedaan?
2. Hoeveel tijd hadden jullie voor de training?
3. Was dit voldoende tijd om alles door te nemen? ja/nee
4. Zo niet, welke onderdelen hebben jullie overgeslagen?
5. Welk onderdeel sprak je het meest aan en waarom?
6. Welk onderdeel sprak je het minst aan en waarom?

Geef bij de volgende stellingen aan of ze voor jou waar of niet waar zijn op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 helemaal niet waar en 5 helemaal waar is.

	1	2	3	4	5
De training heeft mij nieuwe dingen geleerd	0	0	0	0	0
De opzet van de training was duidelijk	0	0	0	0	0
De training was interactief	0	0	0	0	0
Ik kan de informatie gebruiken in de praktijk	0	0	0	0	0
De informatie was te veel	0	0	0	0	0
De discussievragen droegen bij aan het geheel	0	0	0	0	0
De oefeningen waren helder	0	0	0	0	0
De case studies hielpen de informatie in de praktijk te brengen	0	0	0	0	0
Ik raad deze training anderen aan	0	0	0	0	0

Overige opmerkingen:

Literatuurlijst

Bij het ontwikkelen van de handleiding heb ik gebruik gemaakt van de volgende bronnen.

L. Espineli Chinn
Crossing Cultures here and now
InterVarsity Christian Fellowship, 2006
24 pagina's

H. Kaldenbach
Act Normal!
Amsterdam, Prometheus, 2008
62 pagina's

P. Kloos
Culturele Antropologie
Assen, van Gorcum BV, 2002
248 pagina's

S. Lanier
Foreign to Familiar
Hagerstown, McDougal Publishing, 2000
128 pagina's

K. Rawson, J. Pelz, T. Sirinides, T. Smith, G. Colbert
Passport to the Bible
Downers Grove, InterVarsity Press, 1999
118 pagina's

P. Sookhdeo
A Christian's Pocket Guide to Islam
Fearn, Christian Focus Publications, 2004
90 pagina's

M. Steer
A Christian's Evangelistic Pocket Guide to Islam
Oldham, FFM Publications, 2003
77 pagina's

C. Weston
Welcoming International Students in your Church
Friends International brochure
27 pagina's

Internetbronnen:

www.biblegateway.com
www.biblija.net
www.friendsinternational.org
www.ifesworld.org
www.ifes.nl
www.sire.nl

www.peacewithgod.co.uk/two-ways-to-live
www.navigator.org
www.youtube.com
www.lizardpoint.com
www.yangliudesign.com

www.ils.unc.edu
www.wageningenuniversity.nl
www.nuffic.nl

www.rijksoverheid.nl
impact.nbseminary.com
www.adherents.com

Trainingmateriaal:

- Handout 'International Café checklist' door Peter Teagle, Friends International
- Rollenspel 'Card playing abilities' door Shannon Lamb, InterVarsity
- Oost-Azië Landen en religie informatiebladen door OMF International